

(FINANCIEEL) JAARVERSLAG

2018

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard
te Bergambacht

GROENENDIJK ONDERWIJS
ADMINISTRATIE

Groenendijk Onderwijs Administratie B.V.
Trapezium 210 -- Postbus 80 -- 3360 AB Sliedrecht
Telefoon 0184-412507 / fax 0184-420701
www.groenendijk.nl / email algemeen: info@groenendijk.nl

INHOUDSOPGAVE

A TOELICHTING OP ONDERDELEN VAN HET JAARVERSLAG

Bestuursverslag	1
Kengetallen	32

B JAARREKENING

B1 Grondslagen	33
B2 Balans na verwerking resultaatbestemming per 31 december 2018	38
B3 Staat van baten en lasten 2018	40
B4 Kasstroomoverzicht 2018	41
B5 Toelichting behorende tot de balans na verwerking resultaatbestemming	41
B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	50
B7 Overzicht verbonden partijen	57
B10 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen	58
B11 Gebeurtenissen na balansdatum	59
B12 Statutaire regeling omtrent bestemming resultaat	60

C OVERIGE GEGEVENS

C1 Controleverklaring	61
-----------------------	----

PCPO Krimpenerwaard
JAARVERSLAG
2018

Geloof in onderwijs

DE ARK - DE WEGWIJZER - ICHTHUSSCHOOL - DE RANK -

KON. JULIANASCHOOL - KON. WILHELMINASCHOOL - EBEN-HAËZER - DE BRON

Inhoudsopgave

VOORWOORD	3
1. Algemeen	4
1.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie) – ‘geloof in onderwijs’	4
Kernactiviteiten	4
Missie	4
Visie	5
Identiteit	5
1.2 Juridische structuur	5
1.3 Interne organisatiestructuur	5
Organisatiestructuur	5
Bestuurssamenstelling	6
Leerlingenaantallen	6
Organogram	7
Leden van de vereniging	7
1.4 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid	8
1.5 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact	8
1.6 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het “ondernemen”	8
Professionalisering leerkrachten en schoolleiders	8
Ouderschapsverlof	8
Stage	8
2 Governance	9
Interne beheersing en toezicht (Governance)	9
2.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance	9
2.2 Vermelding code goed bestuur	9
2.3 Vermelding van de afwijkingen van deze code en toelichting	9
2.4 Horizontale verantwoording	9
3 Onderwijs	10
3.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar	10
3.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	10
3.3 Onderwijsprestaties	10
3.4 Onderwijskundige- en onderwijs programmatische zaken	10
3.5 Informatie over toegankelijkheid en het toelatingsbeleid	10
3.6 Verantwoording werkdrukmiddelen	11
4 Kwaliteitszorg	12
4.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar	12
Opbrengstgericht werken	12
Cultuureducatie	12
Ontwikkelingen als gevolg van interne- en externe kwaliteitszorg	12
Prestatiebox	12
4.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	12
4.3 Afhandeling van klachten	12
5 Onderzoek	13
5.1 Toelichting inzake de werkzaamheden	13
5.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	13
6 Internationalisering	14
6.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen	14
6.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	14
7 Personeel	15
7.1 Zaken in het afgelopen jaar met een behoorlijke personele betekenis	15
Ziekteverzuim	15
Scholing	15
7.2 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen	15
7.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	15

7.4 Gevoerde beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag	15
8 Huisvesting	16
8.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen	16
8.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	16
9 Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen	17
9.1 De Samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon is aangesloten	17
9.2 Ontwikkelingen bij/in relatie tot verbonden partijen	17
Samenwerkingsverband	17
Internationale Schakelklas	17
10 Financiën	18
10.1 Financiële positie op balansdatum en toelichting	18
Weerstandsvermogen	18
Solvabiliteit	18
Liquiditeit (current ratio)	18
Rentabiliteit	18
Huisvestingsratio	18
10.2 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten	19
10.3 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen	19
10.4 Analyse realisatie exploitatie t.o.v. begroting en vorig jaar	20
10.5 Toelichting op het investeringsbeleid	21
10.6 Toelichting op kasstromen en financiering	21
10.7 Informatie over financiële instrumenten	22
10.8 In control statement	22
10.9 Treasurybeleid	22
10.9.1 Beschrijving van het beleid	22
10.9.2 Uitvoering van het beleid in de praktijk	22
10.9.3 Informatie over uitstaande beleggingen, leningen, aangetrokken leningen en afgesloten derivatenovereenkomsten	22
10.10 Continuïteitsparagraaf	22
10.10.1 A. 1 Kengetallen 2018 tot en met 2018 + 5	22
10.10.2 A. 2 Meerjarenbegroting 2018 tot en met 2018 + 5	23
10.10.3 B.1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem	25
10.10.4 B.2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	25
10.10.5 B.3 Rapportage toezichthoudend orgaan	27
Verslag toezichthoudend bestuur	27
Wettelijke basis	27
Bestuursvorm	27
Samenstelling	27
Toeziethoudende bestuursleden	27
Taken en bevoegdheden	29
Jaarrekening	29
Vacatiegeldregeling	29
Besluiten waarvoor statutair bepaald voorafgaande toestemming van toezichthouders is vereist door toezichthoudende bestuursleden	29
Risicobeheersing	29
Verslag over afgelopen jaar	30
Intern toezichtkader	30
Aandachtsgebieden voor toezichthouders	30
Jaarlijkse evaluatie	30
Prioriteiten	30
Ten slotte	31

CONTACTGEGEVENS

ADRES Hoofdstraat 69a, 2861 AL Bergambacht,

TELEFOON (0182) 35 08 70,

EMAIL info@pcpokrimpenerwaard.nl

IBAN NL69 RABO 0130 0367 22,

KVK NR. 24379256 Rotterdam

VOORWOORD

Met veel plezier bied ik u hierbij het jaarverslag aan van de PCPO Krimpenerwaard. Hiermee leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid in 2018. Het verslag geeft een beeld van de inspanningen en de activiteiten die plaatsvonden op de domeinen identiteit, onderwijs, personeel, huisvesting en financiën. Binnen al deze aandachtsgebieden zijn ontwikkelingen ingezet, voortgezet en afgerond. Veel van de beleidsinitiatieven van de stichting worden uitgevoerd op de scholen. Wij zijn dankbaar voor de inzet van directie en medewerkers in het realiseren van de doelstellingen van de PCPO Krimpenerwaard.

In de verschillende dorpskernen maken de acht scholen van de PCPO Krimpenerwaard dagelijks werk van boeiend en uitdagend onderwijs. Onze scholen zijn geen gebouwen. Het zijn gemeenschappen waar leerlingen, leerkrachten en ouders elkaar ontmoeten in een omgeving van veiligheid en respect.

De naam PCPO Krimpenerwaard staat voor identiteit en kwaliteit. Deze worden zichtbaar in onze kernwaarden: *samen, christelijk, veilig, vertrouwd, ieder kind uniek, richtinggevend, eigenheid en stabiliteit*.

Identiteit staat voorop. Wij willen leven en handelen vanuit de boodschap van de Bijbel. Die tekent ons Jezus als onze Heiland en Verlosser. In Zijn spoor willen wij present zijn in het leven van kinderen. We nemen hen aan de hand bij hun eerste stappen in onze moderne maatschappij. Wij brengen hen kennis en vaardigheden bij, wij leren hen hoe je als mens verantwoordelijk bent voor je omgeving en de mensen die je ontmoet. Om die reden is ons motto: 'Geloof in onderwijs'. Wij kunnen ons leven en werken niet los zien van ons geloof in God, die als een Vader voor ons zorgt.

Tegelijkertijd gaat het om onderwijs; om leren en ontwikkelen. Ook daarvan geloven wij dat scholen van de PCPO het verschil maken. Onze leerstof doet ertoe, is actueel en houdt rekening met de verschillen tussen kinderen. Wij komen kinderen tegemoet in dat wat ze aankunnen, maar ook in de manier waarop zij leren. De één leert van verhalen en boeken, de ander door doen en ontdekken. Die afwisseling aan werkvormen kenmerkt ons lesgeven.

G.T. Tissink,
directeur-bestuurder

1. Algemeen

1.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie) – 'geloof in onderwijs' Kernactiviteiten

Het geven van kwalitatief goed christelijk onderwijs is de kernactiviteit van de PCPO Krimpenerwaard. Dat doen we vanuit een missie en met een visie.

Diverse onderwerpen zoals het gevoerde beleid, de financiën, visie op de toekomst en personeelszaken worden beschreven in de komende hoofdstukken.

Missie

De stichting PCPO Krimpenerwaard heeft als doel 'het ontwikkelen, beschikbaar stellen en voor de toekomst waarborgen van kwalitatief hoogwaardig protestants-christelijk basisonderwijs'. Basis en uitgangspunt van ons onderwijs vormen het reddende en verlossende werk van Jezus Christus. Wij brengen onze identiteit tot uiting in ons lesgeven en in het omgaan met elkaar: kinderen, medewerkers en ouders/verzorgers. Wij verwelkomen ouders/verzorgers en leerlingen die zich thuis voelen bij onze manier van werken en leven.

Visie

Voor de scholen van de PCPO Krimpenerwaard is ieder kind uniek. Kinderen worden gestimuleerd om hun van God ontvangen talenten te leren gebruiken in dienst van anderen en van de samenleving. Wanneer kinderen zich op deze manier kunnen ontplooien en het beste uit zichzelf tevoorschijn kunnen laten komen, leren zij om niet alleen voor zichzelf te leven, maar van betekenis te zijn voor anderen. Om dit zo goed mogelijk te verwezenlijken zullen kinderen op de scholen van de PCPO in een sfeer van geborgenheid moeten kunnen opgroeien. Er wordt goed voor hen gezorgd, ze worden door de leerkrachten gekend en met liefde omringd.

Identiteit

Levensbeschouwelijk

- Wij willen onze leerlingen vertrouwd maken met de Bijbel als Gods woord en de daarop gebaseerde christelijke waarden en normen.
- Onze identiteit brengen wij tot uiting in ons lesgeven en in het omgaan met elkaar: kinderen, medewerkers en ouders/verzorgers.

Pedagogisch

- Wij creëren een veilige, sfeervolle en uitdagende werk- en leeromgeving, waarin structuur geboden wordt en leerlingen gestimuleerd worden om zich te ontwikkelen.
- Ons onderwijs draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen tot verantwoordelijke en zelfstandige mensen.

Didactisch

- Wij bieden gedegen onderwijs t.a.v. kennis en vaardigheden van onze leerlingen.
- Aandacht voor de sociale, emotionele en creatieve ontwikkeling van de kinderen vinden wij erg belangrijk.

Maatschappelijk

- Onze scholen staan midden in de samenleving en stellen zich open voor nieuwe ontwikkelingen.
- Wij bevorderen de betrokkenheid en participatie van ouders, omdat onderwijs en opvoeding op school en in het gezin in elkaars verlengde liggen.

1.2 Juridische structuur

De vereniging PCPO Krimpenerwaard, opgericht in 2005 en gevestigd te Bergambacht.

De acht scholen gevestigd in Krimpen a/d Lek (De Wegwijzer), Bergambacht (De Ark), Gouderak (De Bron), Lekkerkerk (Eben-Haëzer), Ouderkerk a/d IJssel (Koningin Juliana-school en Koningin Wilhelminaschool) en Schoonhoven (Ichthusschool en De Rank) vertegenwoordigen ongeveer 1470 leerlingen en circa 168 personeelsleden. De scholen hebben elk hun eigen (lokale) karakter. Samen staan ze sterk en gaan ze nieuwe uitdagingen aan, gericht op de toekomst.

De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer: 24379256. Aan onze stichting zijn geen nadere partijen verbonden.

1.3 Interne organisatiestructuur

Organisatiestructuur

Het bestuur van de PCPO Krimpenerwaard bestaat uit het algemeen bestuur dat de intern toezichthoudende functie uitoefent en de dagelijks bestuurder die als directeur-bestuurder alle bestuurstaken uitvoert. Op deze manier zijn bestuur en toezicht gescheiden, zoals de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur' dat voorschrijft. De stichting gaat daarbij uit van het Raad van Beheermodel (one-tierstructuur).

Het bestuur stelt voor de kerntaken het beleid vast. De toezichthoudende bestuursleden benoemen enkele aandachtsgebieden waaraan zij expliciet aandacht schenken, zoals identiteit, financiën, public relations, opbrengsten. In de bestuursvergaderingen wordt de

voortgang van uitvoeringsbesluiten gerapporteerd en vindt toetsing plaats of een en ander verloopt binnen de beleidskaders.

De directeuren zijn integraal verantwoordelijk voor de onder hen ressorterende school. Zij leggen verantwoording af aan het bestuur. Vanuit het stafbureau worden de kerntaken gecoördineerd en wordt vormgegeven aan de bestuurlijke taak.

In het strategisch beleid wordt voor de periode 2016-2020 aangeduid wat de stichting wil bereiken. Jaarlijks wordt aan de hand van een jaarplan de concretisering gepresenteerd. Aan het einde van een schooljaar wordt in een evaluatie op de activiteiten teruggeblikt. Op basis van het strategisch beleid worden door de scholen schoolplannen en jaarplannen geformuleerd.

Bestuurssamenstelling

De volgende functies zijn er binnen het bestuur:

Functie	Naam
Directeur-Bestuurder	G.T. Tissink
Voorzitter	H.P. Bezemer
Vicevoorzitter	A.J. Boer
Secretaris	M. Blijleven-Kloppenburg
Penningmeester	Th. Simons
Bestuurslid	M.C. Cammeraat
Bestuurslid	J.F. de Vries
Bestuurslid	A. Kortleve

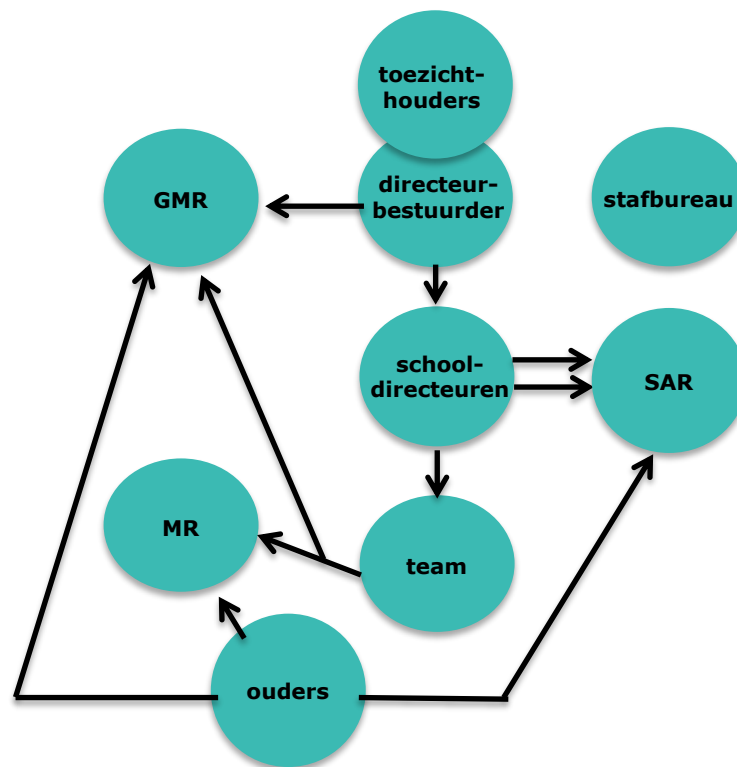
Leerlingenaantallen

Het aantal leerlingen op de scholen per 1 oktober is weergegeven in de tabel. Op de meeste scholen is het leerlingenaantal stabiel en De Ichthusschool groeit. De lange termijnprognose blijft een geringe daling aangeven over het totaal. In de gemeente Krimpenerwaard is de opheffingsnorm voor alle kernen vastgesteld op 84. Deze nieuwe norm is ingegaan per 1 januari 2016. De Kon. Julianaschool zit momenteel onder de opheffingsnorm, maar dit zal volgens de prognoses van de gemeente slechts een enkel jaar zo zijn.

School	2015	2016	2017	2018		Opheffingsnorm 2018
De Wegwijzer	139	144	140	144		84
De Ark	267	267	278	286		
De Bron	129	112	105	108		
Eben-Haëzer	142	132	132	134		
Koningin Wilhelminaschool	223	221	225	220		
Koningin Julianaschool	94	88	85	78		
Ichthusschool	149	165	171	199		
De Rank	304	311	303	298		
TOTAAL	1.447	1.440	1.439	1467		

Organogram

Het organisatieschema hieronder maakt zichtbaar hoe de stichting georganiseerd is.

Toelichting:

- toezichthouders: het algemeen bestuur met toezichthoudende taken; samen met de directeur-bestuurder vormen de toezichthoudende leden het bestuur in zin van de wet (bevoegd gezag);
- directeur-bestuurder: het dagelijks bestuur met uitvoerende bestuurstaken; samen met de intern toezichthouders vormt de directeur-bestuurder het bestuur;
- stafbureau: ondersteuning van directeur-bestuurder, toezichthoudende leden en scholen;
- schooldirecteuren: integraal verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding op schoolniveau;
- MR (medezeggenschapsraad) en GMR (gemeenschappelijke medezeggenschapsraad): raad op school- dan wel stichtingsniveau die tot taak heeft instemming of advies te verlenen als het gaat om beleidsstukken;
- SAR (schooladviesraad): raad die tot taak heeft de plaatselijke betrokkenheid tussen school, ouders en achterban te stimuleren en de school te adviseren op het gebied van identiteit;
- team: personeelsleden op schoolniveau;
- ouders: ouders van leerlingen.

Leden van de vereniging

Op 1 januari 2017 waren 352 personen lid van de vereniging PCPO Krimpenerwaard. In 2018 waren er 21 opzeggingen, wat resulteert in een aantal leden van 331 bij de omzetting van de vereniging naar stichting medio juni 2018. Met de omzetting is het lidmaatschap van de vereniging automatisch beëindigd. De leden zijn nauw betrokken bij dit traject.

1.4 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

In 2018 kwam de tweede tranche van laptops beschikbaar voor de scholen. Vanaf groep 4 zijn er tenminste laptops beschikbaar in een verhouding van 1 laptop per 2 leerlingen, op veel scholen ligt die verhouding zelfs 1 op 1. De beschikbaarheid van laptops geeft een enorme impuls aan het gebruik van en het nadenken over ICT. Dit heeft betrekking op organisatie (computerlokaal versus alles in de groep of flexibel door de school), onderwijs (werken vanuit een boek of methode vervangende software), gezondheid (schermtijd), visie op leren en ontwikkelen (is ICT vervangend of aanvullend) enz. Om de ontwikkelingen rond ICT te ondersteunen en stimuleren is de heer Hanse voor 0,2 fte bovenschools aangesteld. Hij is beschikbaar voor de diversiteit aan vragen en ondersteuning voor alle scholen en zit de werkgroep ICT voor. Deze werkgroep initieert visie en ontwikkeling t.a.v. ICT.

1.5 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact

De reguliere contacten met de gemeentelijke overheden zijn onderhouden. De meest aan-gelegen wijze is het voorbereiden en bijwonen van het 'Op Overeenstemming Gericht Over-leg' (OOGO). Daar waar nodig is op basis van casuïstiek contact gezocht met de betrokken ambtelijke dienst ^{en/of} wethouder (te denken valt aan huisvestingszaken).

In het kader van de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor huisvesting en onderwijs is in 2017 door gemeentebestuur en schoolbesturen gewerkt aan het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan (IHP). Het IHP is in de loop van 2018 definitief vastgesteld. Daarmee is het IHP het vertrekpunt voor onderwijshuisvesting in de komende jaren. De vaststelling van het IHP leidde nog niet tot concrete acties, waar dat wel was verwacht en gewenst. Met name rond CBS de Ark (Bergambacht) bestaat er een vervangingsvraag. De PCPO Krimpenerwaard maakt zich er sterk voor dat deze vraag snel op de gemeentelijke agenda komt.

1.6 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het "ondernemen"

Professionalisering leerkrachten en schoolleiders

De leerkracht doet ertoe. Vanuit dit motto is er veel aandacht voor de scholing en ontwikkeling van medewerkers.

Ouderschapsverlof

Aan medewerkers wordt de mogelijkheid geboden ouderschapsverlof op te nemen. In 2018 maakten 10 personen hier gebruik van.

Stage

De scholen van PCPO Krimpenerwaard bieden jaarlijks ruimte aan studenten die in het kader van hun opleiding (PABO, ROC) stage moeten lopen. Met Hogeschool De Driestar in Gouda en de Marnixacademie te Utrecht zijn daarover specifieke afspraken gemaakt. Er zijn intern twee schoolleiders actief die de studenten begeleiden.

2 Governance

Interne beheersing en toezicht (Governance)

Er is sprake van scheiding van bestuur en toezicht, op basis van de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur'. In 2018 is de juridische structuur gewijzigd. De PCPO Krimpenerwaard werd van een vereniging omgezet naar een stichting. Met het wegvallen van de ledenvergadering komt het toezichthoudend deel van het bestuur nadrukkelijker in positie en wordt nog meer recht gedaan aan de uitgangspunten van Governance. Tijdens evaluatiemomenten, zowel intern per vergadering, als meer specifiek met een extern adviseur, toetst het bestuur de eigen ontwikkeling en houding t.a.v. Governance. Er werden in het kader van de omzetting nieuwe reglementen voor bestuur en directie opgesteld.

Tweemaal per jaar is er formeel overleg tussen bestuur en GMR. In 2018 werd één overlegmoment bestemd voor uitwisseling en afstemming en werd één avond gewijd aan een specifiek thema: De PCPO Krimpenerwaard verder als Stichting.

2.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance

Er waren in 2018 geen nieuwe ontwikkelingen.

2.2 Vermelding code goed bestuur

De PCPO Krimpenerwaard hanteert de 'Code voor goed bestuur in het primair onderwijs', zoals vastgesteld door de leden van de PO-Raad.

2.3 Vermelding van de afwijkingen van deze code en toelichting

Niet van toepassing.

2.4 Horizontale verantwoording

Het bestuur hecht belang aan een goed contact met omgeving en betrokkenen. Dit uit zich allereerst door presentie en een actieve bijdrage in alle relevante overleggen (SWV Passend Onderwijs, OOGO, bestuurlijke netwerken, enz.). In de jaarplanning is, volgens een vast patroon, ruimte ingericht voor een structureel, jaarlijks overleg met leden van de GMR, directeuren en schooladviesraden.

Tweewekelijks wordt voor directie, GMR en bestuur een nieuwsbrief uitgegeven (Infowaard) met informatie over alle actuele en lopende ontwikkelingen. Voor personeelsleden verschijnt er tweemaandelijks een nieuwsbrief over de interne, externe en onderwijskundige actualiteit. Ouders ontvangen nieuwsbrieven vanuit de scholen.

Daarnaast wordt jaarlijks tijd ingeruimd voor een bezoek aan de scholen. De directeur-bestuurder legt naast de tweemaandelijkse voortgangsgesprekken met de directeur, jaarlijks per school een schoolbezoek af. De toezichthouders bezoeken ieder jaar een tweetal scholen en spreken daar met directie en het team en soms ook met ouders.

Dit totaal aan overleggen, bezoeken en nieuwsbrieven zorgt voor structuur en transparantie t.a.v. de interne en externe contacten en communicatie: de stichting is 'in control'. Processen en procedures zijn zodanig ingericht, dat alle relevante risico's tijdig wordenesignaleerd en passende maatregelen worden genomen om deze risico's en de gevolgen daarvan te beheersen.

Voor de processen die onder de verantwoordelijkheid van administratiekantoor Groenendijk Onderwijs Administratie vallen verwijzen wij naar de TPM-verklaring van genoemd kantoor.

3 Onderwijs

3.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar

In 2018 nam de inzet van ICT een grote vlucht. De beschikbaarheid van een groot aantal flexibel inzetbare laptops daagde scholen uit hiermee te experimenteren en na te denken over de inzet van ICT. Vervangt de computer de lesmethode? In verschillende gevallen gebeurt dat inderdaad. Vervangt de computer de leerkracht? In veel gevallen is het antwoord 'nee', al zijn er situaties denkbaar dat de computer langer en met meer 'geduld' uitlegt en automatiseert. Hoe bevordert de computer differentiatie in de klas en het eigenaarschap bij de leerling? Op deze en andere vragen willen wij antwoorden formuleren. In het onderzoek naar en de keuze van lesmethodes worden bovenstaande thema's steeds belangrijker. Uitgeverijen spelen er ook op in en stemmen hun methodisch aanbod erop af.

3.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

De ontwikkelingen t.a.v. de inzet van ICT zullen blijvend aandacht hebben. Er wordt gewerkt aan een beknopte uitwerkingsnotitie rond de visie op inzet en de plaats van ICT binnen ons onderwijs.

Het samenwerkingsverband Midden-Holland reikt ook een tweetal aandachtspunten aan: dyslexie en begaafdheid. Vanuit de monitor dyslexie blijkt dat niet alle scholen scoren binnen de normen van de dyslexiemonitor. Specifieke aandacht voor het leesonderwijs is hierin belangrijk. Toepassing van het ondersteuningsprogramma BOUW kan hierin veel betekenen.

Het is belangrijk specifiek aandacht aan het begaafdenonderwijs te schenken. Op de scholen van de PCPO Krimpenerwaard gebeurt dat al in een bonte veelkleurigheid. In 2019 willen wij nadenken en spreken over een herkenbaar, gezamenlijk aanbod.

Daarnaast wordt gesproken en nagedacht over de mogelijkheden van toenemende inclusie. In dat kader willen wij de inzet van diverse hybride onderwijsvoorzieningen verkennen: impulsklas, schakelklas, plusklas, klusklas enz.

3.3 Onderwijsprestaties

Er was in 2018 geen formeel bestuursgesprek met de inspecteur. Wel waren er contacten met de inspectie i.v.m. de herstelopdracht voor cbs de Wegwijzer (Krimpen aan de Lek). In het voorjaar bezocht de inspecteur de school opnieuw en kwam daarbij tot een positief oordeel. De school laat een duurzame ontwikkeling zien.

Ook binnen stichting en scholen zelf is er al langere tijd aandacht voor de opbrengsten. Binnen het overleg van directie en IB'ers is nagedacht en gesproken over de formulering van streefnormen, zowel op het niveau van de stichting als op het niveau van de school. In een format is dit verder uitgewerkt. Voor de PCPO hanteren wij een score op het landelijk gemiddelde. De scholen gaan uit van een ambitienorm gerelateerd aan de schoolpopulatie.

3.4 Onderwijskundige- en onderwijs programmatische zaken

Vanuit het strategisch beleidsplan en de schoolplannen is ingezet op de kernbegrippen eigenaarschap van leerlingen, leerrijke en uitdagende leeromgeving, samen leren en werken vanuit coöperatieve werkvormen. De scholen van PCPO Krimpenerwaard geven hier ieder op een eigen wijze invulling aan. Het eigenaarschap wordt zichtbaar in zaken als werken met data-muur en portfolio (bijv. De Ark en De Bron). De leerrijke omgeving wordt ingevuld vanuit de principes van meervoudige intelligentie (bijv. De Rank), thematisch werken (bijv. Kon. Julianaschool) of geïntegreerd zaakvakkenonderwijs (bijv. Eben-Haëzer). Coöperatief leren krijgt gestalte in diverse verschijningsvormen (bijv. Kon. Wilhelminaschool, De Wegwijzer en Ichthusschool).

3.5 Informatie over toegankelijkheid en het toelatingsbeleid

De scholen van PCPO Krimpenerwaard hanteren een open toelatingsbeleid. Toelating van leerlingen ligt in handen van de directeuren, verwijderden door de directeur-bestuurder. In 2018 was er geen sprake van verwijdering van leerlingen.

3.6 Verantwoording werkdrukmiddelen

Voor schooljaar 2018-2019 zijn voor het eerst de zogenaamde werkdrukmiddelen beschikbaar gesteld door het rijk. Deze middelen zijn voor 5/12 deel ontvangen in kalenderjaar 2018 en worden hieronder verantwoord.

Op alle scholen van de stichting is tussen de teamleden centraal het gesprek gevoerd over de ervaren werkdruk. Waar komt het vandaan? Wat zou helpend zijn? Waarmee zijn we allemaal geholpen? Enz. Middels het model wat CNV Onderwijs beschikbaar heeft gesteld is vervolgens individueel geïnventariseerd wat de wensen zijn. De uitkomst daarvan is vervolgens besproken en er zijn per school andere keuzen gemaakt om deze middelen in te zetten. Op alle scholen heeft de (P)MR ingestemd met de gemaakte keuzen. Voorbeeld zijn de inzet van onderwijsassistenten, vakdocenten, software en meer ruimte op les-luwe dagen om het werk te doen.

De opbrengst van deze gesprekken was daarnaast dat er op alle locaties kritisch gekeken is naar de niet direct onderwijs gerelateerde taken en daar gekomen is tot een andere verdeling in taken en tijdsbesteding.

Bestedingscategorie	Besteed bedrag (kalenderjaar)	Toelichting
Personeel	91.127	Vakdocenten, leerkrachtondersteuners, onderwijsassistenten, conciërge
Materieel	2.138	Software
Professionalisering	0	
Overig	0	

4 Kwaliteitszorg

4.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar Opbrengstgericht werken

Binnen de stichting is er dit jaar gewerkt aan de verdere professionalisering van de personeelsleden waar het gaat om opbrengstgericht werken. De leerkracht doet ertoe, de leerkracht heeft de sleutel tot het verhogen van de opbrengsten. We hebben dit gedaan vanuit de drie pijlers onder het opbrengstgericht werken: pedagogisch klimaat, kind-betrokkenheid en effectieve instructie. Daarbij zijn er tal van andere zaken uitgevoerd, zoals data-gesprekken, kind-gesprekken, klassenconsultaties, enz.

Cultuureducatie

Op de scholen van de stichting wordt gewerkt met de cultuurkalender. Daarnaast worden diverse lokale initiatieven ontplooid. Het grootste deel van deze middelen gaat naar excursies en gastlessen, daarnaast is er ruimte om vanuit deze middelen te werken aan integratie van cultuuronderwijs in het reguliere curriculum.

Ontwikkelingen als gevolg van interne- en externe kwaliteitszorg

Er wordt gewerkt vanuit het document kwaliteitsbeleid. In het verlengde hiervan zijn nieuwe formats voor managementrapportages ontwikkeld. Deze rapportages zijn gekoppeld aan de verschillende dashboards die de directie ter beschikking staan: EFJ (financiën) en Parnassys (opbrengsten), WMK (tevredenheidsspeilingen).

In 2018 hield het kwaliteitsinstrument Integraal op te bestaan. Als vervanging is Parnassys/WMK aangeschaft. De directie ontving scholing en stelde van daaruit een meerjarenplanning op. Om hiermee een begin te maken en ervaring op te doen met de werkwijze zijn een quick scan en een vragenlijst basiskwaliteit afgenomen.

Prestatiebox

In overeenstemming met geldende wet- en regelgeving zijn de middelen vanuit de Prestatiebox in 2018 ingezet voor de verschillende onderwerpen.

4.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Met de invoering van Parnassys/WMK zullen in 2019 het kwaliteitsbeleid en het personeelsbeleid (voornamelijk de gesprekscyclus, POP en bekwaamheidsdossier) opnieuw vormgegeven worden.

4.3 Afhandeling van klachten

Er zijn in 2018 geen klachten ingediend.

Zoals beschreven in de klachtenregeling van de stichting beschikt het bevoegd gezag over twee vertrouwenspersonen. In 2018 was er tot 1 juni 2018 één vertrouwenspersoon actief binnen de stichting. Met ingang van 1 juni 2018 is een tweede vertrouwenspersoon aangesteld. Hiermee is de vacature die vacant was ingevuld.

5 Onderzoek

5.1 Toelichting inzake de werkzaamheden

Er zijn in 2018 geen tevredenheidspeilingen uitgezet. In het kader van het invoeren van een continurooster is op enkele scholen informatie verstrekt en een peiling onder ouders en personeel gehouden. Cbs de Ark voerde het 5 gelijke dagenmodel in per 1 augustus 2018. Cbs De Bron maakt die keuze per 1 augustus 2019. De Kon. Julianaschool en de Kon. Wilhelminaschool handhaven voorsnog de bestaande schooltijden, maar zijn hierover wel in gesprek met de achterban.

5.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

In 2019 wordt het nieuwe strategisch beleidsplan opgesteld. In de loop van het schooljaar 2018-2019 zijn/worden verschillende bijeenkomsten georganiseerd waarbij stakeholders (toezichthouders, directie, medewerkers, ouders) worden uitgenodigd input te leveren. Het nieuwe strategisch beleidsplan vormt mede de basis voor de schoolplannen die aansluitend door de scholen worden opgesteld.

6 Internationalisering

6.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Er is een toename van scholen die Engels aanbieden vanaf de kleutergroep. Op dit moment gebeurt dit binnen de PCPO Krimpenerwaard op 6 van de 8 scholen.

Staf en directeurs van de PCPO Krimpenerwaard meldden zich aan voor een studiereis naar Londen (jan. 2019) rond het thema "Gepersonaliseerd onderwijs en de toepassingen van ICT". Op het programma staan o.a. dagcollege, scholenbezoek, beursbezoek (BETT – internationale ICT-onderwijsbeurs)

6.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Niet van toepassing.

7 Personeel

7.1 Zaken in het afgelopen jaar met een behoorlijke personele betekenis

Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage over 2018 bedraagt 4,48%. Dit wijkt in positieve zin af van het landelijk verzuimpercentage dat voor het primair onderwijs rond 6,1% ligt.

Scholing

De eigen interne Knikkeracademie biedt een breed aanbod van trainingen en cursussen. In 2018 werden 31 cursussen aangeboden. Het aanbod bevatte interne en externe cursussen. Er was grote belangstelling voor het brede aanbod van cursussen rondom implementatie van Office 365. Iedere cursus wordt geëvalueerd aan de hand van een evaluatieformulier. De deelnemers waarderen het aanbod en de kwaliteit van de cursussen in hoge mate.

De PCPO Krimpenerwaard verlengde een overeenkomst met de Cadenza Highschool. Hierbinnen is voor de PCPO Krimpenerwaard een eigen e-learning omgeving ingericht. Iedere medewerker heeft een eigen inlogcode waarmee hij/zij toegang heeft tot een breed scala van e-learning-modules. Ongeveer 63 medewerkers maakten hier gebruik van.

7.2 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

In december 2018 werkten er totaal 168 personeelsleden binnen de PCPO Krimpenerwaard. In 2018 hadden wij ook te maken met de problematiek van het toenemend leraarentekort voor de scholen van de PCPO Krimpenerwaard. Voornamelijk t.a.v. ziektevervanging leidde dat verschillende keren tot ongewenste situaties: groepen samenvoegen, directeur ^{en/of} IB'er voor de klas en in een enkel geval werd een klas naar huis gestuurd. De PCPO Krimpenerwaard voert een proactief beleid in de werving en benoeming van personeelsleden.

De invalpool waarbij de PCPO Krimpenerwaard is aangesloten bleek niet altijd aan de vraag te kunnen voldoen. Er was onvoldoende personeel beschikbaar.

7.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

In 2018 is een aantal stakingsdagen georganiseerd. Medewerkers van de PCPO Krimpenerwaard hebben gedeeltelijk hieraan deelgenomen. Bij de niet stakers was er wel er-/herkenning t.a.v. de problematiek van salaris en werkdruk. In de loop van 2018 werd er binnen de teams gesproken over de inzet van extra middelen. Deze inzet is voornamelijk gebruikt door de inzet van extra handen binnen de scholen.

7.4 Gevoerde beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag

In 2018 is er één personeelslid uit dienst gegaan d.m.v. ontbinding bij de kantonrechter. Dit personeelslid dat is afgevoerd heeft passend outplacement aangeboden gekregen die voldoen aan de voorwaarden van het Participatiefonds.

De personeelsleden met een tijdelijke benoeming hebben in verband met de wet Werk en Zekerheid tijdig bericht ontvangen dat de tijdelijke benoeming niet automatisch zou worden verlengd. Na het gereedkomen van het bestuursformatieplan konden de meeste personeelsleden hun dienstverband voortzetten binnen de stichting.

8 Huisvesting

8.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

De meerjarenonderhoudsplannen van alle gebouwen zijn doorgenomen en de noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden hebben plaatsgevonden. Dit wordt uitgevoerd in samenwerking met ons vaste contactpersoon van Ben van der Vlist Adviesburo uit Schoonhoven. Voor onderhoud en verplichte keuringen hebben we diverse mantelcontracten lopen die bovenschools zijn afgesloten.

Jaarlijks doteren we bedragen aan de voorziening voor toekomstig onderhoud aan het gebouw. Bij de oudere schoolgebouwen in het bijzonder staan er grotere werkzaamheden op de planning.

8.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

In het in 2018 vastgestelde Integraal Huisvestingsplan worden diverse schoolgebouwen genoemd om te renoveren, te vernieuwen of geheel te vervangen. Cbs De Ark (Bergambacht) staat voor ons als eerste op de planning, dit zal in 2019 verder uitgewerkt gaan worden. Daarna volgt voor ons cbs De Rank (Schoonhoven).

In het verslagjaar zijn er wel afspraken en stappen gemaakt over de uitbreiding van het schoolgebouw van de Ichthusschool in de Multifunctionele Accommodatie (MFA) Vogelweide. De school groeit hard vanwege de snelle ontwikkeling van de aangrenzende woonwijk. De gesprekken rondom de uitbreiding van pcb Ichthusschool lopen. We hopen in 2019 duidelijkheid te krijgen over de mogelijkheden en realisatie.

9 Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen

9.1 De Samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon is aangesloten

In het kader van Passend Onderwijs maakt de PCPO Krimpenerwaard onderdeel uit van SWV PO Midden Holland 2814.

9.2 Ontwikkelingen bij/in relatie tot verbonden partijen

Samenwerkingsverband

Elke organisatie is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur van bovengenoemd SWV. Het ondersteuningsplan is op dit niveau uitgangspunt voor het beleid.

Een van de uitgangspunten is thuisnabij onderwijs te geven en gebruik te maken van de expertise van collega-scholen in de nabije omgeving. Om die reden werken we in de Krimpenerwaard samen met de scholen van Onderwijs Primair. Regelmatig zijn er gezamenlijke studieochtenden waarin IB'ers en directeurs concrete afspraken maken over de invulling en vormgeving van passend onderwijs.

Internationale Schakelklas

Het gemeentebestuur van de Krimpenerwaard heeft het initiatief genomen tot het vormen van een Internationale Schakelklas (ISK) binnen de eigen gemeente. De gezamenlijke schoolbesturen hebben zich achter de plannen van de gemeente geschaard en voelen zich medeverantwoordelijk voor dit initiatief. Kinderen die de Nederlandse taal niet machtig zijn, komen voor een jaar naar de ISK, waarna zij zich aanmelden op een school in de eigen woonplaats. De ISK is gevestigd in cbsDe Ark. Medewerkers vanuit de PCPO Krimpenerwaard zijn geschoold om aan deze doelgroep les te kunnen geven. De ISK valt geheel onder de verantwoordelijkheid van cbs De Ark.

In een convenant zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop gemeente en schoolbesturen worden geïnformeerd over kengetallen, hoe zij betrokken blijven bij ontwikkelingen en hoe zij gezamenlijk verantwoordelijk zijn bij financiële knelpunten.

10 Financiën

Hieronder vindt u op hoofdlijnen de stand van zaken met betrekking tot de financiën van de stichting en een verantwoording van de ingezette middelen over 2018. Ook voor 2018 geldt dat er binnen de wettelijke en eigen kaders is gewerkt aan het zo optimaal mogelijk inzetten van alle beschikbare middelen op basis van noodzaak en behoefte met daarbij solidariteit tussen de afzonderlijke scholen. De administratie is voor het grootste deel uitbesteed aan Groenendijk Onderwijs Administratie.

10.1 Financiële positie op balansdatum en toelichting

De in deze paragraaf genoemde kengetallen geven inzicht in de financiële gezondheid van de organisatie. We hanteren de hieronder toegelichte kengetallen:

Weerstandsvermogen

Het vrije deel van het eigen vermogen minus (materiële) vaste activa uitgedrukt in een percentage van de jaarlijkse rijksbijdrage.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen eigen en vreemd vermogen. Het verschaft inzicht in de financieringsopbouw en geeft aan in hoeverre aan de verplichtingen op langere termijn kan worden voldaan. De solvabiliteit is exclusief (1) en inclusief (2) de bestaande voorzieningen.

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit geeft aan in hoeverre op korte termijn aan de betalingsverplichtingen kan worden voldaan. Liquiditeit wordt gedefinieerd als: de verhouding tussen de vlottende activa (som van de liquide middelen en de vorderingen) en de kortlopende schulden. Een liquiditeit van groter dan 1 wordt doorgaans gekwalificeerd als voldoende.

Rentabiliteit

De rentabiliteit heeft betrekking op het rendement en geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief resultaat. Voor de onderwijssector is een rentabiliteit van 0% verdedigbaar, omdat het onderwijs geen winstoogmerk kent. Rentabiliteit wordt gedefinieerd als: het resultaat uit de gewone bedrijfsvoering gedeeld door de totale baten uit de gewone bedrijfsvoering.

Huisvestingsratio

Deze geeft weer welk deel van de totale lasten is besteed aan lasten voor huisvesting. Daaronder vallen ook de afschrijvingen voor gebouwen en terreinen.

Kengetal	Formule	Norm	2018	2017	2016	2015
Weerstandsvermogen	Reserves (excl. MVA) / Totale lasten	10-20	9,39	13,44	12,52	10,51
Solvabiliteit 1	(Eigen vermogen excl. Voorzieningen) / Balanstotaal	>20	63,12	68,22	72,70	78,24
Solvabiliteit 2	(Eigen vermogen + Voorzieningen) / Balanstotaal	>20	77,88	80,27	80,00	-
Liquiditeit	Vlottende activa / Vlottende passiva	>0,5 en < 1,5	2,61	3,12	2,89	2,23
Rentabiliteit	Exploitatieresultaat / Totale baten	>0 en <5	-0,35	0,77	0,68	-0,85
Huisvestingsratio	Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen / totale lasten * 100		7,11	8,19	7,82	7,50

De tabel met kengetallen laat zien dat vrijwel alle kengetallen van de PCPO Krimpenerwaard zich rond of boven de gestelde bandbreedtes bewegen. Daarmee voldoen deze cijfers aan de eisen die door het bestuur en de overheid gesteld zijn. Verder geven de kengetallen aan dat PCPO Krimpenerwaard een financieel gezonde organisatie is. Vanuit de controle en beheersing van de beschikbare middelen wordt zo goed als mogelijk gezocht naar zinnige en noodzakelijke investeringen. In 2018 laten de kengetallen een dalende lijn zien als gevolg van beleidskeuzen die gemaakt zijn. Het vrije deel van het vermogen is in verhouding tot de totale rijksbijdragen gedaald tot net onder de gestelde ondergrens. Wij zijn echter van mening dat het inzetten van de middelen om de daaraan verbonden doelen te realiseren, gezien het totaalbeeld, te verdedigen is.

Voor de streefwaarden geldt dat de norm gekozen is die de PO-raad, in navolging van de commissie DON, voor organisaties van de omvang van de PCPO Krimpenerwaard heeft vastgesteld. Bij het weerstandsvermogen is hiervan afgeweken en is de bovengrens voor nu op advies van een controlerende accountant gesteld op 20% waar het advies 10% is. Gezien de kleinschaligheid van de stichting en de risico's die in de continuïteitsparagraaf beschreven zijn, is er door het bestuur voor gekozen om te streven naar een weerstandsvermogen > dan 10%. Intern bekijken we met elkaar waar opgebouwd vermogen zo goed als mogelijk ingezet kan worden ten gunste van het primaire proces zonder daarbij de risico's en het belang van reserves uit het oog te verliezen, maar ook om het onnodig aanhouden van reserves te voorkomen.

10.2 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten

In vergelijking met vorig jaar is het balans totaal gestegen als gevolg van een toename van de materiele vaste activa en voorzieningen. Investeringsplanning en de daaronder liggende beleidskeuzen. De dotaties hebben plaatsgevonden op basis van geldende wet- en regelgeving en toekomstige verplichtingen voor jubilea, opname spaarverlof en groot onderhoud. De stijging bij de kortlopende schulden is te verklaren door nagekomen facturen van 2 scholen die binnen een VVE vallen.

Balans per 31-12-2018 en 31-12-2017

Activa(€)	31 december 2018	31 december 2017
Materiele vaste activa	1.836.985	1.633.863
Financiële vaste activa	48.544	45.650
Vorderingen	487.902	519.001
Liquide middelen	1.773.932	1.684.647
Totaal	4.147.364	3.883.161
Passiva (€)		
Eigen vermogen	2.617.998	2.649.045
Voorzieningen	611.791	468.057
Kortlopende schulden	866.257	705.398
Langlopende schulden	51.318	60.661
Totaal	4.147.364	3.883.161

10.3 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen

Bij het opstellen van de begroting 2018 is uitgegaan van alle baten die met zekerheid zouden komen en de baten die met vrij veel zekerheid zouden komen. Dit is een redelijk voorzichtige benadering, maar geeft in ieder geval een vrij grote mate van zekerheid dat er niet met baten gerekend wordt die nog onzeker zijn. De fors hogere baten zijn ruwweg te verklaren door de aanpassing van de bekostiging als gevolg van de nieuwe cao PO, de toegekende werkdrukmiddelen, een aantal groeibijdragen en overige baten als gevolg van detachering van invalpersoneel en het uitvoeren van de Internationale Schakelklas voor de hele Krimpenerwaard.

Hieronder de ontvangen baten over 2018 afgezet tegen de begroting 2018 en de realisatie 2017.

Baten (€)

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Rijksbijdragen	8.313.946	7.633.194	7.555.020
Overige overheidsbijdragen en – subsidies	77.611	65.642	83.940
Overige baten	404.868	197.950	369.077
Totaal Baten	8.796.425	7.896.786	8.008.037

Voor al de hierboven genoemde extra baten geldt dat hier vrijwel 1 op 1 extra lasten tegenover staan. De salarissen zijn flink gestegen en de werkdrukmiddelen zijn vrijwel helemaal op personeel ingezet.

Tegenover de extra ontvangen overige baten staan salarislasten.

De afschrijvingslasten zijn lager dan begroot, de oorzaak hiervan is dat in de begroting de investeringen opgenomen waren per 1 januari. In werkelijkheid zijn deze verspreid over 2018 gedaan.

Lasten (€)

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Personele lasten	6.886.165	6.006.247	6.041.576
Afschrijvingen	296.873	338.921	326.873
Huisvestingslasten	623.912	610.660	644.837
Overige instellingslasten	1.018.830	1.004.195	932.442
Totaal Lasten	8.825.781	7.960.023	7.945.728

10.4 Analyse realisatie exploitatie t.o.v. begroting en vorig jaar

Zowel de baten als lasten laten een afwijking zien ten opzichte van de begroting 2018 en realisatie 2017.

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Totaal Baten	8.796.425	7.896.786	8.008.037
Totaal Lasten	8.825.781	7.960.023	7.945.728
<i>Saldo Baten en Lasten</i>	<i>- 29.356</i>	<i>- 63.237</i>	<i>62.309</i>
Financiële Baten en Lasten	- 1.691	- 875	-704
Resultaat	- 31.047	-64.112	61.605

Veel afwijkingen hebben met elkaar te maken.

Als gevolg van het sluiten van een nieuwe cao voor het Primair Onderwijs zijn de salariskosten fors gestegen, dit is vrijwel helemaal gecompenseerd door hogere rijksbekostiging. Vanwege het ontvangen van de 'werkdrukmiddelen' is er (met name) meer ondersteunend personeel aangetrokken waardoor ook hier de baten en lasten tegen elkaar wegvallen. Beide baten en lasten waren in 2017 niet van toepassing, waardoor er zowel in verhouding met de begroting 2018 als de realisatie 2017 een verschil ontstaat.

De ontvangen groeibijdragen zijn ingezet voor extra personeel om de groepen te bemenen. Dit zorgt ook voor een verschil tussen de realisatie en de begroting 2018.

In 2018 heeft PCPO Krimpenerwaard meer personeel aan zich weten te binden. Een aantal daarvan is in eerste instantie in dienst gekomen voor invalwerk om van daaruit door te stromen naar een van de scholen. Het verzuim was in 2018 (4,48%) weliswaar hoger dan in de voorgaande jaren (3,19% in 2017 / 3,33% in 2016), maar nog steeds onder het landelijke gemiddelde (ca. 6,1%). Een deel van dat personeel is via de interbestuurlijke invalpool gedetacheerd bij andere besturen waardoor deze extra salarislasten weer gedekt zijn. Dit verklaart met name de stijging van de overige baten.

De ontvangen baten in verband met het uitvoeren van de Internationale Schakelklas van de Krimpenerwaard zijn geboekt onder overige baten. Hier staan salarislasten tegenover.

Het resultaat over 2018 is ongeveer € 30.000 positiever dan voorzien. Dat verschil is vooral te verklaren door de lagere afschrijvingslasten. De lasten van het in een aantal gevallen versneld afschrijven van ICT middelen zijn in boekjaar 2017 verwerkt, de geplande investeringen per 1-1-2018 zijn in de eerste 2 kwartalen van 2018 gedaan waardoor de afschrijvingslasten over heel 2018 lager waren dan begroot.

10.5 Toelichting op het investeringsbeleid

Er zijn diverse investeringen gedaan, zoals opgenomen in de investeringsplanning van 2018. Daarnaast zijn vanwege beleidskeuzen verschillende ICT investeringen enkele jaren naar voren gehaald om met de hele stichting stappen te zetten om de strategische doelen van de stichting te verwezenlijken.

Investerings en afschrijven over 2018 (€)

	Investerings	Afschrijving
Gebouwen en terreinen	0	4.007
Technische zaken	0	20.458
Meubilair	38.905	51.246
ICT	432.619	156.144
Onderwijs Leer Pakket en apparatuur	28.470	65.018
Totaal	499.995	296.873

10.6 Toelichting op kasstromen en financiering

Behoudens de in de voorgaande paragrafen beschreven zaken, hebben zich vrijwel geen opvallende zaken voorgedaan in 2018. Conform de meerjarenonderhoudsplanning is het onderhoud op de scholen uitgevoerd, waarvan de kosten aan de voorziening zijn onttrokken. Deze voorziening is verder opgebouwd om aan de toekomstige verplichtingen die voortvloeien uit de meerjarenonderhoudsplanningen te kunnen voldoen. De verwachting is dat deze voorziening over alle panden gezien de komende 30 jaar een positief saldo laat zien bij de meerjarige meegenomen dotatie. Overwogen wordt om activa die rechtstreeks linkt met de panden en nu afgeschreven wordt, in de nabije toekomst ook via de voorziening groot onderhoud te laten gaan. Dit is echter nog niet afgerond.

Ook de gratificaties voor diverse jubilea zijn onttrokken aan de daarvoor bestemde voorziening en de voorziening is verder opgebouwd conform geldende richtbedragen. Dit geldt ook voor de voorziening voor Duurzame Inzetbaarheid.

Vanuit de diverse bestemmingsreserves, waaronder 'nieuwbouw', zijn middelen onttrokken om de voorziene kosten daarvan te dekken.

Hieronder de stand van de diverse (bestemming)reserves en voorzieningen per 31-12-2018 en 01-01-2018:

Reserves en eigen vermogen per 31-12-2018 en 01-01-2018 (€)

	31-12-2018	01-01-2018
Algemene reserve	1.493.078	1.441.516
Reserve bovenscholen	452.521	492.370
Bestemmingsreserve bovenscholen	120.000	120.000
Reserve nieuwbouw	15.842	33.198
Overige reserve (privaat)	536.557	561.961
Totaal Eigen vermogen	2.617.998	2.649.045

Voorzieningen per 31-12-2018 en 01-01-2018 (€)

	31-12-2018	01-01-2018
Voorziening onderhoud	460.146	330.830
Voorziening jubilea en duurzame inzetbaarheid	151.645	137.227
Totaal Voorzieningen	611.791	468.057

Drie panden vallen niet onder de voorziening onderhoud zoals hierboven genoemd. Het betreft Multifunctionele Accommodaties waarvan het beheer bij een VVE ligt waarin de stichting PCPO Krimpenerwaard zitting heeft. De lasten van de investeringen die gedaan zijn, lopen via de VVE. Voor de stichting geldt dat dit een gering financieel risico met zich meebrengt omdat er liquide middelen voor de afschrijving en opbouw van een onderhoudsvoorziening in de VVE moeten worden ondergebracht. Dit heeft invloed op de kengetallen en het beschikbare vermogen om te investeren en uitgaven-pieken op te vangen.

10.7 Informatie over financiële instrumenten

Niet van toepassing.

10.8 In control statement

Niet van toepassing.

10.9 Treasurybeleid

Naar aanleiding van het bestaan van overtollige liquiditeiten alsmede de invoering van de "Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016" (Officieel: Regeling van OCW van 6 juni 2016, nr. WJZ/800938 (6670) houdende regels voor onderwijsinstellingen omtrent het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten; gepubliceerd in Staatscourant nr. 30576 d.d. 15 juni 2016) is het te voeren beleid inzake het vermogensbeheer binnen de PCPO Krimpenerwaard vastgelegd in het treasurystatuut.

10.9.1 Beschrijving van het beleid

De stichting hanteert een treasurystatuut dat voldoet aan de regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

10.9.2 Uitvoering van het beleid in de praktijk

De stichting hanteert een treasurystatuut dat voldoet aan de regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

De stichting heeft, overeenkomstig het treasurystatuut, een zeer terughoudend financieel beleid gevoerd. Er is gebruik gemaakt van spaarrekeningen bij de huisbankier, die voldoen aan een minimale single A-rating. De tegoeden op deze rekeningen zijn direct opeisbaar. De interne verantwoording over treasury-activiteiten vindt plaats door de directeur-bestuurder aan de Raad van Toezicht door middel van de periodieke managementrapportages. Externe verantwoording vindt plaats door middel van het bestuursverslag.

10.9.3 Informatie over uitstaande beleggingen, leningen, aangetrokken leningen en afgesloten derivatenovereenkomsten

De PCPO Krimpenerwaard belegt of leent geen middelen. Ook is er geen sprake van derivaten of andere financiële producten anders dan in 10.9.2 genoemd.

10.10 Continuïteitsparagraaf

10.10.1 A. 1 Kengetallen 2018 tot en met 2018 + 5

		Personeel					
Functiegroep		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Onderwijzend personeel	Bezetting (wtf)	77.92	78.22	78.00	78.00	78.00	78.00
Management / Directie	Bezetting (wtf)	8.93	8.93	8.93	8.93	8.93	8.93
Overige medewerkers	Bezetting (wtf)	13.44	13.74	14.00	14.00	17.00	17.00
Totaal		100.29	100.89	100.93	100.93	103.93	103.93
		Leerlingen					
Teldatum 1-10		1467	1468	1464	1461	1459	1454

Voor 2018 t/m 2019 zijn de cijfers ingevuld met de kennis van nu. De verwachting is dat er een zeer lichte stijging zal plaatsvinden van het aantal personeelsleden. De Rijksbekostiging zal in 2019 iets stijgen en in 2022 volgens verwachting weer. Dit heeft te maken met de toegekende extra middelen tegen de werkdruk. De verwachting is dat deze middelen voor een aanzienlijk deel voor personeel ingezet zullen worden. Op basis van eigen en gemeentelijke prognoses lijkt dat de ergste krimp achter de rug is.

10.10.2 A. 2 Meerjarenbegroting 2018 tot en met 2018 + 5

In de onderstaande tabel de raming voor de balans van de komende jaren.

Balans 2018 t/m 2023 (€)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Balans						
Vaste Activa	1.885.529	2.050.471	1.908.093	2.013.536	1.973.771	1.886.867
Immaterieel	0	0	0	0	0	0
Materieel	1.836.985	2.001.927	1.859.549	2.008.811	1.969.046	1.882.142
Financieel	48.544	48.544	48.544	4.725	4.725	4.725
Viottende Activa	2.261.834	2.046.713	2.194.211	2.103.409	2.165.645	2.222.485
Vorraden	0	0	0	0	0	0
Vorderingen	487.902	475.000	475.000	475.000	475.000	475.000
Effecten	0	0	0	0	0	0
Liquide Middelen	1.773.932	1.571.713	1.719.211	1.628.409	1.690.645	1.747.485
Totaal Activa	4.147.364	4.097.184	4.102.304	4.116.945	4.139.416	4.109.352
Eigen Vermogen	2.617.998	2.529.115	2.538.862	2.526.012	2.504.640	2.483.268
Algemene Reserve	1.493.078	1.420.162	1.445.876	1.448.993	1.443.588	1.438.183
Bestemmingsreserves	1.124.920	1.108.953	1.092.986	1.077.019	1.061.052	1.045.085
Overige reserves	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen	611.791	673.069	673.442	705.933	754.776	751.084
Langlopende schulden	51.318	45.000	40.000	35.000	30.000	25.000
Kortlopende schulden	866.257	850.000	850.000	850.000	850.000	850.000
Totaal Passiva	4.147.364	4.097.184	4.102.304	4.116.945	4.139.416	4.109.352

Bij het opstellen van de begroting en het formatieplan wordt de meerjarenbegroting geactualiseerd. Belangrijke basis voor de meerjarenbegroting zijn de leerlingaantallen op 1 oktober en de Gemiddelde Gewogen Leeftijd van het personeel. Deze gegevens bepalen voor 90% de bekostiging. De meerjarenbegroting 2019 – 2023 is tot stand gekomen op basis van bovenstaande leerlingaantallen. De aantallen zijn aangereikt door de directeuren bij het opstellen van de begroting 2019 en gecombineerd met de gemeentelijke prognosecijfers uit 2017.

De GGL berekening is gedaan op basis van het aanblijven van al het huidige personeel, incl. de mensen met een tijdelijk contract en verwachte uitstroom door pensionering.

Bij de bekostiging is uitgegaan van de huidige bedragen zoals door DUO bekend gemaakt in de beschikkingen van oktober 2018. Daarbij is uitgegaan van het continueren van de werkdrukmiddelen in zijn huidige vorm en voor een deel met de toezeggingen die voor de toekomst gedaan zijn. Alle momenteel bekende baten, lasten en toekomstige verplichtingen zijn meegenomen in de meerjarencijfers. Daar waar onzekerheden en risico's voorzien zijn, is gewerkt met stelposten. Een belangrijke onzekerheid is de ontwikkeling van de loonkosten in combinatie met de bekostiging. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting is uitgegaan van evenwicht tussen kostenstijging en bekostiging.

Qua salarislsten is in de meerjarenbegroting uitgegaan van de salariskosten die gelden per 1-1-2019, inclusief alle toelagen. Zaken als spaarverlof, ouderschapsverlof en verlof

voor Duurzame Inzetbaarheid zijn meegenomen op basis van de nu bekende gegevens en aangevuld met gemiddelden uit het verleden.

Daar waar met een redelijke mate van zekerheid uitgegaan kan worden van het voortzetten van gemeentelijke subsidies, inkomsten vanuit verhuur en andere geldstromen zijn deze opgenomen. Daar waar twijfel bestaat zijn de baten geschrapt.

Conform de meerjareninvesteringsplanning zullen de investeringen uitgevoerd worden. De verwachting is dat dit meerjarig gezien in zijn totaliteit min of meer in evenwicht zal zijn met het bedrag dat aan afschrijvingen opgenomen is, met een piek in 2019 waar er naar verhouding veel activa vervangen zal moeten worden. De beschikbare liquide middelen zijn ruimschoots voldoende om deze investeringen te dragen.

In de huisvestingslasten is het dotatiebedrag opgenomen dat voortkomt uit de MJOP's van de diverse panden. De overige huisvestingslasten zijn zonder indexatie opgenomen. Daarbij is gewerkt vanuit de aanname dat over het geheel genomen de bekostiging met eenzelfde percentage stijgt als de lasten. Dit geldt ook voor leermiddelen en overige instellingslasten.

Voor de 3 MFA-locaties is door de Vereniging van Eigenaren een voorziening aangelegd. Deze lasten zullen rechtstreeks in het resultaat van het betreffende jaar opgenomen worden en zijn zodoende geen onderdeel van de voorziening groot onderhoud die hier genoemd wordt.

Raming van baten en lasten 2018 t/m 2023 (€)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Baten	8.796.425	8.718.637	8.724.874	8.750.685	8.774.575	8.775.575
Rijksbijdragen	8.313.946	8.405.827	8.437.107	8.489.544	8.513.469	8.513.469
Overige overheidsbijdragen en subsidies	77.611	69.059	68.871	68.845	68.782	68.782
College-, cursus- en/of examengelden	0	0	0	0	0	0
Baten in opdracht van derden	0	0	0	0	0	0
Overige baten	404.868	243.751	218.896	192.296	192.296	192.296
Lasten	8.825.781	8.822.237	8.729.844	8.778.253	8.810.664	8.810.664
Personeelslasten	6.886.165	7.038.949	6.973.203	6.944.390	7.011.357	7.011.357
Afschrijvingen	296.873	315.692	323.970	319.691	302.136	302.136
Huisvestingslasten	623.912	630.156	627.656	627.656	627.656	627.656
Overige lasten	1.018.830	837.440	805.015	886.515	869.515	869.515
Saldo baten en lasten	-29.356	-103.600	-4.970	-27.567	-36.089	-36.089
Saldo fin. bedrijfsvoering (rentebaten -/- rentelasten)	-1.691	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250
Saldo buitengewone baten en lasten	15.967	15.967	15.967	15.967	15.967	15.967
Totaal resultaat	-31.047	-88.883	9.747	-12.850	-21.372	-21.372

Er zijn momenteel geen grote contractactiviteiten voorzien die zorgen voor een reële impact op bovenstaande cijfers.

Zoals eerder geschreven lopen er gesprekken met de gemeente voor de (ver)nieuwbouw van een aantal panden die niet meer voldoen voor het onderwijs van nu. Concrete bedragen of gevolgen voor de meerjarencijfers zijn nog niet te noemen. Er wordt voor deze panden conform MJOP gedoteerd, het onderhoudsniveau is echter laag waardoor daar ruimte ligt om eventuele toekomstige verplichtingen of investeringen te dragen.

Voor alles geldt echter dat de realiteit snel kan veranderen en dat de genoemde cijfers het beeld zijn met de kennis van nu.

10.10.3 B.1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Voor wat betreft de werking van de Administratieve Organisatie verwijzen wij naar het Handboek Administratieve Organisatie. Voor de Interne Controle verwijzen wij naar het Algemeen Financieel beleid en de bijlagen daarvan. Daarnaast zijn er zaken uitbesteed aan het administratiekantoor en zijn er afspraken gemaakt in een Service Level Agreement. Het administratiekantoor is in bezit van een TPM-verklaring wat de uitbesteedde zaken borgt. Binnen de organisatie wordt er gewerkt met een vaste cyclus voor wat betreft Planning en Control.

Meerdere keren per jaar worden de bekende risico's voor de stichting besproken en getoetst op realisme en aanwezigheid. Daarnaast wordt er gekeken naar nieuwe risico's die opdoen. In samenspraak met de Raad van Beheer, GMR en directeuren wordt er al naar gelang noodzaak opgetreden of worden er plannen bijgesteld. Voor de opbrengsten hiervan over 2018, verwijzen wij naar onderstaande paragraaf.

10.10.4 B.2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Hieronder zijn de belangrijkste risico's op een rij gezet. Dit zijn defensieve getallen naast de opgenomen stelposten in de meerjarenbegroting. Het gaat hier om onvoorziene, tegenvallende afwijkingen ten opzichte van de verwachte kosten die meerjarig al zijn begroot.

Risico	Maximale impact per risico (a)	Kans dat risico zich voordoet (b)	Berekende verwachte impact (a x b)
Tegenvallende leerlingaantallen ten opzichte van MJB	€ 300.000	3	€ 75.000
Wet Werk en Zekerheid en transitievergoeding / arbeidsconflicten	€ 200.000	3	€ 50.000
Onvoldoende bekostiging (buiten)onderhoud / tegenvallende kosten-nieuwbouw projecten	€ 400.000	4	€ 200.000
Vergrijzing personeelsbestand en DiOw verplichtingen	€ 100.000	4	€ 50.000
Niet kunnen krijgen / vasthouden van goed personeel	€ 300.000	5	€ 225.000
Eigen Risicodragers Schap Ziekteverzuim	€ 200.000	4	€ 100.000
Passend Onderwijs	€ 100.000	3	€ 25.000

Kans:

1. Zeer onwaarschijnlijk	<5%
2. Onwaarschijnlijk	5% <> 10%
3. Waarschijnlijk	10% <> 25%
4. Meer dan waarschijnlijk	25% <> 50%
5. Zeer waarschijnlijk	50% <> 100%

Bovenstaande laat zien dat PCPO Krimpenerwaard diverse risico's onderkent, de som hiervan is € 725.000.

Hieronder volgt er per thema een korte toelichting met daarbij de ondernomen of uit te voeren acties.

1. Leerlingenkrimp met de gevolgen daarvan

De prognoses van het aantal leerlingen laten al een aantal jaren een gestage krimp zien. Volgens externe prognoses lijkt dat de komende 3 à 4 jaar nog aan te houden. De werkelijkheid in combinatie met de prognoses van de directeuren geven een ander beeld. Dat vraagt om alertheid en formatief scherp sturen. Gezien de onzekerheid van deze prognoses is het lastig meerjarige plannen te maken met betrek-

king tot het personeel. In de tijd van toenemende schaarste van lesgevend personeel is het lastig de 'flexibele schil' van personeel groot genoeg te houden om te kunnen anticiperen op doorzettende krimp.

2. Wet Werk en Zekerheid en transitievergoeding

De hierboven genoemde flexibele schil aan (inval)personeel wordt kleiner, mede gezien de Wet Werk en Zekerheid. Daarbij is de keuze uit nieuw personeel kleiner wat maakt dat we noodgedwongen soms personeel moeten aannemen waarvan niet helemaal zeker is of het passend is bij de organisatie. Dat vergroot de kans op verplichtingen bij het afscheid nemen van deze personeelsleden. Op dit moment lijkt dat risico klein, maar de verwachting is wel dat dit de komende jaren zal toenemen.

3. Huisvesting

Diverse schoolgebouwen zijn meer dan 40 jaar oud en brengen (te) veel kosten met zich mee. Sowieso is het vrijwel onmogelijk om de rijksbijdragen en de lasten qua huisvesting in balans te krijgen. Er is met de gemeente Krimpenerwaard gewerkt aan een Integraal Huisvesting Plan waarbij gekeken wordt wat er in gezamenlijkheid gedaan kan worden op het gebied van renovatie of (ver)nieuwbouwen. Twee oude panden zullen de komende 5 jaar gerenoveerd en/of nieuwgebouwd worden. 10% van de kosten worden als investering door het bestuur genomen. In de huidige tijd van toenemende bouwkosten is het risico op overschrijding groot. Daarnaast kan het (al dan niet) bouwheer zijn het risico vergroten.

4. Vergrijzing personeelsbestand

Het aantal medewerkers die recht hebben op en gebruik maken van de regeling voor Duurzame Inzetbaarheid van de oudere werknemers, stijgt. Teneinde dit goed in kaart te brengen en hierop te anticiperen, is er een voorziening gevormd waarin de voorziene lasten hiervan opgenomen zijn. Daarmee dekken we een belangrijk deel van dit risico. De opname van het reguliere budget zonder eerst te sparen, is echter lastig in kaart te brengen omdat dit jaarlijks bij het opstellen van de formatieplannen kan veranderen. De verwachting is dat meer mensen gebruik gaan maken van deze regeling en de lasten meerjarig gezien zullen stijgen. We informeren hier actief naar bij medewerkers en hebben hier ook meerjarig een bedrag voor opgenomen in de begroting.

5. Aantrekken nieuw personeel

De verwachting is dat dit de komende jaren in toenemende mate een probleem zal worden waardoor het risico aanzienlijk is dat we om concurrerend te blijven meer geld moeten uittrekken om mensen aan te trekken en vast te houden. Een oplossing voor dit risico is op dit moment niet voorhanden.

6. Passend Onderwijs

De invoering van het Passend Onderwijs stelt ons voor verschillende uitdagingen. Dit geeft met name uitdagingen bij het zoeken van de juiste expertise en het werkbaar houden van de werkzaamheden van de leerkrachten. Zowel in het lesgevende deel als bij de administratieve kant van het verhaal. De uitdaging is hier om zoveel als mogelijk passende plaatsen te bieden aan de leerlingen die aan onze zorgen zijn toevertrouwd en om aan de andere kant het welbevinden van het personeel en de andere leerlingen in het oog te houden. Het vrijgeven van de middelen door het Samenwerkingsverband helpt om hier preventief mee aan de slag te gaan.

7. Eigen Risico Dragerschap ziekteverzuim

Vanaf 1 juli 2016 zijn we Eigen Risico Drager voor wat betreft het ziekteverzuim. Op basis van historische gegevens omtrent verzuim is deze keuze in samenspraak met de diverse geledingen gemaakt. De besparing op de premie in combinatie met vrijheid van inzet personeel, lijkt rendabel. Zowel in geld als in flexibiliteit en kwaliteit. Er is hier wel een risico aan verbonden. Het is denkbaar dat in een zeker jaar de verzuimkosten hoger zijn dan de bespaarde premie.

10.10.5 B.3 Rapportage toezichthoudend orgaan

Verslag toezichthoudend bestuur

In het kader van de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur', die een scheiding tussen bestuur en intern toezicht vereist, wordt in dit verslag een apart hoofdstuk besteed aan het interne toezicht. Dit hoofdstuk is geschreven door de interne toezichthouders ofwel de toezichthoudende bestuursleden.

Wettelijke basis

De wet schrijft voor dat interne toezichthouders ten minste belast zijn met:

- het goedkeuren van het meerjarig strategisch beleidsplan, de begroting en het jaarverslag;
- toezicht op naleving door bestuur van wettelijke verplichtingen en de 'Code voor goed bestuur in het primair onderwijs';
- toezicht op de doelmatige en rechtmatige verwerving, bestemming en aanwending van de middelen;
- het aanwijzen van een accountant;
- het afleggen van verantwoording in het jaarverslag.

Bestuursvorm

Sinds 2012 is het bestuursmodel "Raad van Beheermodel" (one-tier-structuur) officieel van kracht. Wij hanteren en passen de 'Code voor goed bestuur in het primair onderwijs' toe. Het bestuur van de PCPO Krimpenerwaard bestaat uit het algemeen bestuur dat de intern toezichthoudende functie uitoefent en de dagelijks bestuurder die als directeur-bestuurder alle bestuurstaken uitvoert. Op deze manier zijn bestuur en toezicht gescheiden, zoals de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur' voorschrijft.

Samenstelling

Functionele scheiding

Voorzitter	H.P. Bezemer	Toezi chthoudend
Vicevoorzitter	A.J. Boer	Toezi chthoudend
Secretaris	M. Blijleven-Kloppen burg	Toezi chthoudend
Penningmeester	Th. Simons	Toezi chthoudend
Bestuurslid	W.M. Cammeraat	Toezi chthoudend
Bestuurslid	J.F. de Vries	Toezi chthoudend
Bestuurslid	A. Kortleve	Toezi chthoudend
Directielid	G.T. Tissink	Bestuurlijke taak

Toezi chthoudende bestuursleden

De toezichthoudende bestuursleden (per 31 december 2018) zijn in onderstaand overzicht weergegeven. In het kader van transparantie en ter voorkoming van mogelijke belangenverstrengeling zijn ook de nevenfuncties van de interne toezichthouders opgenomen.

Naam en woonplaats	Functie in toezicht-houdend bestuur	Hoofd- en Nevenfuncties	(Her-)benoeming
de heer H.P. Bezemer, Ammerstol	Voorzitter	Hoofd functie: Coördinator bij SWV Passend Onderwijs Driegang Geen nevenfuncties	aangetreden op 01-06-2016
de heer A.J. Boer, Krimpen a/d Lek	Vicevoorzitter	Hoofd functie: Projectmanager bij Rabobank Geen nevenfuncties	aangetreden op 01-06-2017

de heer Th. Simons, Ouderkerk a/d IJssel	penningmeester	<u>Hoofdfunctie:</u> Financial controller bij Barth installatietechniek <u>Nevenfuncties:</u> kerkvoogd/penningmeester Hersteld Hervormde Gemeente Ouderkerk aan den IJssel	aangetreden op 01-06-2015
mevrouw M. Blijleven-Kloppenburger, Schoonhoven	secretaris	<u>Hoofdfunctie:</u> Onderwijskundig Teamleider mbo Rijnland Geen nevenfuncties	herbenoemd op 01-06-2017
de heer W.M. Cammeraat, Bergambacht	algemeen bestuurslid	<u>Hoofdfunctie:</u> Directeur services cegekas Geen nevenfuncties	aangetreden op 01-06-2015
de heer J.F. de Vries, Ouderkerk a/d IJssel	algemeen bestuurslid	<u>Hoofdfunctie:</u> Directeur HCU B.V. <u>Nevenfuncties:</u> Vve Noord Krimpen a/d Lek Comité lid: Stichting ontmoeting HHK Ouderkerk: clubleiding	aangetreden op 01-06-2017
de heer A. Kortleve, Bergambacht	algemeen bestuurslid	<u>Hoofdfunctie:</u> Clustermanager service center bij Dienstencentrum PKN. Geen nevenfuncties	aangetreden op 01-06-2018

De directeur –bestuurder, de heer G.T. Tissink heeft de volgende tweede hoofdfuncties:

- Directeur-bestuurder Stichting Christelijk Onderwijs Bommelerwaard
- Directeur-bestuurder Stichting PCPO Krimpenerwaard.

Nevenfuncties:

- Voorzitter Algemene Kerkenraad Protestantse Gemeente Krimpen aan den IJssel
- Penningmeester Stichting IJsseldijkkerkconcerten
- Lid Geschillen Commissie Bijzonder Onderwijs

Taken en bevoegdheden

Jaarrekening

Het toezichthoudend bestuur heeft het jaarverslag en de jaarrekening 2017 goedgekeurd en constateerde dat het voldoet aan de eisen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Ook de begroting voor het kalenderjaar 2019 is goedgekeurd. De jaarrekening 2017 is door de accountant van Ree gecontroleerd en van een goedkeurende controleverklaring voorzien. De interne toezichthouders hebben de accountant uitgekozen en stelden vast dat deze onafhankelijk was ten opzichte van de PCPO Krimpenerwaard.

Vacatiegeldregeling

In artikel 25 van de 'Code voor goed bestuur in het primair onderwijs' zijn landelijke normbedragen vastgesteld voor vergoedingen aan toezichthoudende bestuursleden. Hierbij valt te denken aan vergoedingen voor onkosten die met het voorbereiden en bijwonen van de vergaderingen te maken hebben. Het toezichthoudend bestuur heeft hier voor onbepaalde tijd vrijwillig afstand van gedaan en voert haar taken onbezoldigd uit.

Besluiten waarvoor statutair bepaald voorafgaande toestemming van toezichthouders is vereist door toezichthoudende bestuursleden

Op grond van de statuten en het bestuursreglement is voorafgaande goedkeuring van de toezichthoudende bestuursleden vereist voor een aantal (voorgenomen) besluiten. Het gaat hier (conform artikel 9 lid 3 van de statuten) om:

- a. het aangaan of verbreken van duurzame ^{en/of} strategische samenwerkingsverbanden;
- b. het aangaan van (meerjarige) financiële verplichtingen die niet in de begroting zijn opgenomen;
- c. het aangaan van geldleningen;
- d. het aangaan of verbreken van een duurzame samenwerking met een andere rechtspersoon indien deze samenwerking of verbreking van ingrijpende betekenis is voor de stichting of de in stand te houden scholen;
- e. ingrijpende reorganisaties, waaronder in ieder geval moet worden verstaan het gelijktijdig of binnen een kort tijdsbestek beëindigen van de arbeidsovereenkomst van vijf procent (5%) van het in dienst van de stichting zijnde personeel;
- f. ingrijpende wijzigingen in de arbeidsomstandigheden van een aanmerkelijk aantal werknemers in dienst van de stichting;
- g. belangrijke wijzigingen in het onderwijsaanbod van de stichting respectievelijk van de onder de stichting ressorterende scholen;
- h. het stichten, opheffen of samenvoegen van scholen;
- i. vaststellen van het managementstatuut;
- j. het aanvragen van surseance van betaling of faillissement van de stichting;
- k. het nemen van besluiten waarvan de toezichthoudende bestuursleden hebben bepaald dat deze aan haar goedkeuring zijn onderworpen. Bij een dergelijke beslissing van het bestuur moeten de desbetreffende besluiten duidelijk omschreven worden en onmiddellijk aan de directeur-bestuurder worden verteld.

In 2018 hebben zich ten aanzien van bovengenoemde punten geen zaken voorgedaan die voor besluitvorming in aanmerking kwamen.

Risicobeheersing

De toezichthouders en de directeur-bestuurder zijn alert op mogelijke risico's voor de stichting PCPO Krimpenerwaard. Een drietal risico's worden hierbij in dit jaarverslag nader geïdentificeerd:

1. Financiële risico's

Door het inzetten van een auditcommissie waar ook toezichthouders deel van uit maken, een stafmedewerker financiën en een administratiekantoor wordt zorggedragen voor een actueel inzicht in en beheersing van de financiën. Tevens is er een accountant betrokken voor het opstellen van de jaarrekening. Mede door deze zorgvuldige benadering

zijn de financiën goed beheersbaar en kunnen de beschikbare middelen optimaal worden ingezet ten einde het doel van de stichting te behalen. Hierbij is het doel van de stichting om niet meer reserves op te bouwen dan noodzakelijk en de middelen te besteden voor goed onderwijs voor onze leerlingen.

2. Bestuurskracht en besluitvorming

De PCPO Krimpenerwaard is in 2018 na een zorgvuldig proces met leden en een extern betrokkene veranderd van een vereniging in een stichting. In het jaarverslag is een verdere beschrijving van opgenomen. Door deze rechtsvorm is de bestuurlijkheid van de stichting ook toekomstbestendig gewaarborgd. Daarbij is de zorgvuldigheid goed geborgd in de statuten.

3. Het vinden en binden van goed personeel

Als stichting zijn we ons bewust van het belang van de leerkracht voor de groep. In deze tijd waarin er een gebrek is aan goede vakmensen en vacatures langer open blijven staan, wil de PCPO Krimpenerwaard zich een goede werkgever tonen. Hieraan wordt actief gewerkt door onze medewerkers een passend salaris, adequate nascholing, een goede werksfeer en een goede geoutilleerde werkomgeving te bieden. De directeur-bestuurder van de stichting voert een actief beleid met zijn staf en directeurs van de scholen om vacatures te voorkomen en waar ze zich voordoen op een goede manier in te vullen.

Verslag over afgelopen jaar

Het toezichthoudend bestuur heeft in 2018 vijf keer regulier vergaderd op de volgende data: 6 februari, 30 maart, 13 juni, 18 september en 19 december. Ook vond er overleg plaats met diverse interne en externe stakeholders, waaronder de GMR, de schooldirecteuren en de accountant. Ook in 2018 zijn de toezichthouders twee keer op bezoek geweest bij een school tijdens de zogenaamde 'Tour de PCPO'.

Intern toezichtkader

Bij de uitoefening van het intern toezicht is gebruikgemaakt van het intern toezichtkader (ITK). De uitspraken in het ITK gaan over de mate van professioneel handelen in de organisatie. Daarbij staat de vraag centraal wanneer het nu goed is. Aan de hand van deze uitspraken heeft het toezichthoudend bestuur het beleid, de besluiten en het functioneren van de directeur-bestuurder beoordeeld.

Aandachtsgebieden voor toezichthouders

De trend van minder geformaliseerd naar meer opbrengst- en systeemgericht toezicht heeft zich ook in het afgelopen jaar doorontwikkeld. Dit betekent concreet dat, naast de formele jaarkalender met standaardrapportages, de focus meer is komen te liggen op de 'soft controls' van toezichthouden. Om dit op een goede en effectieve manier vorm te geven, heeft iedere toezichthouder een eigen aandachtsgebied. De ervaringen die hier in het afgelopen jaar mee op zijn gedaan, zijn positief.

Jaarlijkse evaluatie

Ieder jaar is er een evaluatie van het toezichthoudend bestuur. In 2018 is de besloten deze vergadering door te schuiven naar begin 2019.

Prioriteiten

Naast de reguliere zaken vroegen een aantal zaken dit jaar bijzondere aandacht. In volgorde van prioriteit zijn dat:

- kwaliteit onderwijs;
- profilering PCPO Krimpenerwaard;
- Het maximale halen uit de samenwerking tussen de verschillende scholen.*
- strategische discussie;
- financiën.

Dit jaar kreeg de kwaliteit van het onderwijs aandacht van de toezichthouders. Directe aanleiding hiervoor waren de tegenvallende eindopbrengsten op twee scholen. Nauwlettend is gevolgd of de verbetervoorstellen en de toegepaste interventies het gewenste effect hebben.

Qua profilering en uitstraling van de PCPO Krimpenerwaard is een belangrijke stap gezet in het vernieuwen van de huisstijl.

Het toezichthoudend bestuur constateert met tevredenheid dat de laatste jaren met een positief financieel saldo zijn afgesloten. Er wordt gericht gewerkt om niet meer reserves op te bouwen dan nodig is. Het doel van de PCPO Krimpenerwaard is nadrukkelijk niet het geld 'op te potten' maar daar in te zetten waar het van toegevoegde waarde voor onze leerlingen is.

Ten slotte

De PCPO Krimpenwaard maakt zicht sterk voor christelijk onderwijs in de Krimpenerwaard. Dit drijft leerkrachten, schooldirecteuren en ook het toezichthoudend bestuur. Samen met elkaar bouwen we in vertrouwen en afhankelijkheid van God, onze Hemelse Vader, aan een sterke organisatie die voor kinderen het verschil maakt.

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

KENGETALLEN

	2018	2017
Liquiditeit (<i>Vlottende activa / kortlopende schulden</i>)	2,61	3,12
Solvabiliteit 1 (<i>Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	63,12	68,22
Solvabiliteit 2 (<i>Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	77,88	80,27
Rentabiliteit (<i>Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%</i>)	-0,35	0,77
Weerstandvermogen excl. MVA (<i>Eigen vermogen - materiële vaste activa</i>) / rijksbijdragen * 100%)	9,39	13,44
Weerstandvermogen incl. MVA (<i>Eigen vermogen / totale baten * 100%</i>)	29,76	33,08
Huisvestingsratio (<i>(Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen) / totale lasten * 100 %</i>)	7,11	8,19
Personele lasten / totale lasten (in %)	78,02	76,04
Materiële lasten / totale lasten (in %)	21,98	23,96
Materiële lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	21,99	23,98
Personele lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	78,01	76,02

Liquiditeit

Het kengetal geeft aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen.

Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Huisvestingsratio

Het kengetal geeft aan de verhouding van de huisvestinglasten t.o.v. de totale lasten.

B1 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

PCPO Krimpenerwaard is in 2018 omgezet van een vereniging in een stichting. Definitieve besluitvorming is genomen op 22 maart 2018 door ALV en de rechtbank heeft dat bekrachtigd op 7 juni 2018.

De jaarrekening bevat het gehele kalenderjaar, dus zowel de periode van de vereniging als van de stichting.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Als ondergrens voor de te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar wordt € 1.000,- aangehouden.

Op voorstaande termijnen zijn uitzonderingen, dit betreft zaken welke voor 1 augustus 2005 zijn geactiveerd en waarvoor een andere afschrijvingstermijn is toegekend.

De activagroepen met afschrijvingstermijnen zijn als volgt bepaald:

Gebouwen en terreinen: 40 jaar.

Technische zaken: diverse afschrijvingstermijnen op basis van geschatte levensduur.

Meubilair: algemeen 20 jaar, inrichting speellokaal 30 jaar.

ICT: computers, servers en printers 5 jaar; netwerkbekabeling 20 jaar; digitale schoolborden 10 jaar; devices 3 jaar.

Onderwijsleerpakket: methoden, apparatuur 9 jaar.

Vorderingen.

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht.

Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen en overlopende activa.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen.

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur.

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen.

Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen.

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve die voortkomt uit de door

(semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten, bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen.

Hierbij is onderscheid gemaakt tussen reserves uit private middelen en reserves uit publieke middelen.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de instelling. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze verplichting zelf opheffen.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door een derde is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsfonds.

De "Reserve schoolfonds" en het "Algemene private reserves" zijn met eigen middelen, d.w.z. zonder subsidie van de overheid opgebouwd. Het voor- of nadelig saldo van de exploitatie wordt toegevoegd c.q. onttrokken aan de reserve c.q. het fonds.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in minderling zijn gebracht. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, met uitzondering van de voorziening jubilea. Deze wordt opgenomen voor de contante waarde.

De voorzieningen zijn verdeeld naar langlopend en kortlopend. Kortlopend heeft betrekking op het deel van de voorziening met een looptijd van maximaal één jaar. Het langlopend deel op het deel met een looptijd langer dan één jaar.

Voorziening jubilea:

Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Gelet op de omvang van de organisatie (meer dan 50 FTE) wordt de voorziening bepaald op € 800 per FTE.

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

Voorziening Duurzame Inzetbaarheid:

Op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs moet voor de gespaarde uren op basis van het ouderensverlof (werknemers van 57 jaar en ouder) een voorziening worden aangelegd. Deze voorziening is gebaseerd op een vooraf ingediend plan hoe deze uren de komende vijf jaren worden ingezet.

De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft gespaard (en niet heeft opgenomen), vermenigvuldigd met de loonkosten per uur. Alleen de bijdrage van de werkgever is in de voorziening berekend.

Er is gerekend met een opnamekans van 80% en een rekenrente van 1% (gebaseerd op het model zoals beschikbaar is gesteld door de PO Raad).

Voorziening groot onderhoud:

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten voor cyclisch groot onderhoud voor de komende 20 jaar op basis van het meerjarenonderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van de voorziening gebracht.

Langlopende en kortlopende schulden en overige verplichtingen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

De tot op heden ontvangen investeringssubsidies die dienen ter dekking van afschrijvingslasten van materiële vaste activa in de volgende jaren zijn ook opgenomen onder de kortlopende schulden.

Kasstroomoverzicht

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering en liquiditeit.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

RESULTAATBEPALING

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden. De instelling heeft in haar statuten geen bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van de winst. Er is dus geen statutaire regeling winstbestemming.

(Rijks)bijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie, verstrekt door het Ministerie van

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

OCW, opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen. Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clause) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden als terug te betalen subsidie zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten (waaronder ouderbijdragen) worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de cao uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het bevoegd gezag.

Pensioenen

De instelling heeft een toegezegd pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte en contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2018 is 97%
Per ultimo 2017 was deze 104,4%

Afschrijvingen

Materiële Vaste Activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Huisvestingslasten

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil.

De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasury statuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

B2 BALANS NA VERWERKING RESULTAATBESTEMMING PER 31 december 2018

		31 december 2018		31 december 2017	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1				
Gebouwen en terreinen		99.510		103.517	
Technische zaken		243.376		263.834	
Meubilair		593.309		605.650	
ICT		630.594		354.118	
OLP en apparatuur		<u>270.196</u>		<u>306.744</u>	
			1.836.985		1.633.863
Financiële vaste activa	2				
Waarborgsommen		350		45.650	
Bankgarantie		4.375		0	
UWV transitievergoeding		<u>43.819</u>		<u>0</u>	
			48.544		45.650
Vlottende activa					
Vorderingen	3				
Bekostiging OCW		388.524		392.676	
Overige overlopende activa		60.795		71.921	
Overige vorderingen		<u>38.584</u>		<u>54.404</u>	
			487.902		519.001
Liquide middelen	4		<u>1.773.932</u>		<u>1.684.647</u>
				<u>4.147.364</u>	<u>3.883.161</u>

B2 BALANS NA VERWERKING RESULTAATBESTEMMING PER 31 december 2018

		31 december 2018		31 december 2017	
		€	€	€	€
PASSIVA					
Eigen vermogen	5				
Algemene reserve		1.493.078		1.441.516	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)		<u>1.124.920</u>		<u>1.207.529</u>	
			2.617.998		2.649.045
Voorzieningen	6				
Personeelsvoorzieningen		151.645		137.227	
Overige voorzieningen		<u>460.146</u>		<u>330.830</u>	
			611.791		468.057
Langlopende schulden	7				
Overige langlopende schulden		<u>51.318</u>		<u>60.662</u>	
			51.318		60.662
Kortlopende schulden	8				
Crediteuren		46.650		92.641	
Ministerie van OCW		0		5.458	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		302.225		239.619	
Schulden terzake van pensioenen		78.017		70.253	
Overige kortlopende schulden		153.898		29.700	
Overlopende passiva		<u>285.467</u>		<u>267.726</u>	
			866.257		705.398
				<u>4.147.364</u>	<u>3.883.161</u>

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht**B3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2018**

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Baten			
(Rijks)bijdragen	8.313.946	7.633.194	7.555.020
Overige overheidsbijdragen en subsidies	77.611	65.642	83.940
Overige baten	404.868	197.950	369.077
	8.796.425	7.896.786	8.008.037
Lasten			
Personele lasten	6.886.165	6.006.247	6.041.576
Afschrijvingen	296.873	338.921	326.873
Huisvestingslasten	623.912	610.660	644.837
Overige instellingslasten	1.018.830	1.004.195	932.442
	8.825.781	7.960.023	7.945.728
Saldo baten en lasten	-29.356	-63.237	62.309
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	167	500	879
Financiële lasten	1.858	1.375	1.583
Financiële baten en lasten	-1.691	-875	-704
Resultaat	-31.047	-64.112	61.605

B4 KASSTROOMOVERZICHT 2018

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en de kosten en uitgaven.

	2018		2017	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-29.356		62.309
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	296.873		326.873	
- Mutaties voorzieningen	<u>143.733</u>		<u>208.106</u>	
		440.607		534.979
Veranderingen in vlottende middelen				
- Vorderingen	31.099		-64.325	
- Kortlopende schulden	<u>160.859</u>		<u>64.428</u>	
		<u>191.958</u>		<u>103</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		603.209		597.391
- Ontvangen interest	167		879	
- Betaalde interest	<u>-1.858</u>		<u>-1.583</u>	
		<u>-1.691</u>		<u>-704</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		601.518		596.687
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-499.995		-287.074	
Overige investeringen in financiële vaste activa	<u>-2.894</u>		<u>-12.950</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-502.889		-300.024
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Aflossing langlopende schulden	<u>-9.344</u>		<u>-10.019</u>	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>-9.343</u>		<u>-10.019</u>
Mutatie liquide middelen		<u>89.285</u>		<u>286.644</u>
Beginstand liquide middelen	1.684.647		1.398.002	
Mutatie liquide middelen	<u>89.285</u>		<u>286.645</u>	
Eindstand liquide middelen		<u>1.773.932</u>		<u>1.684.647</u>

B5 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS NA VERWERKING RESULTAATBESTEMMING

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
1 Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	99.510	103.517
Technische zaken	243.376	263.834
Meubilair	593.309	605.650
ICT	630.594	354.118
OLP en apparatuur	270.196	306.744
	<u>1.836.985</u>	<u>1.633.863</u>

	Gebouw- en en terreinen	Tech- nische zaken	Meubilair	ICT	OLP en appara- tuur	Totaal
	€	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde 31 december 2017</i>						
Aanschafwaarde	160.283	400.929	1.057.482	487.073	699.737	2.805.504
Cumulatieve afschrijvingen	-56.766	-137.094	-451.833	-132.955	-392.993	-1.171.641
Boekwaarde 31 december 2017	<u>103.517</u>	<u>263.834</u>	<u>605.650</u>	<u>354.118</u>	<u>306.744</u>	<u>1.633.863</u>
<i>Mutaties</i>						
Investerings	0	0	38.905	432.619	28.470	499.995
Afschrijvingen	-4.007	-20.458	-51.246	-156.144	-65.018	-296.873
Mutaties boekwaarde	<u>-4.007</u>	<u>-20.458</u>	<u>-12.341</u>	<u>276.475</u>	<u>-36.548</u>	<u>203.122</u>
<i>Boekwaarde 31 december 2018</i>						
Aanschafwaarde	160.283	400.929	1.096.388	919.693	728.207	3.305.499
Cumulatieve afschrijvingen	-60.773	-157.552	-503.078	-289.099	-458.011	-1.468.514
Boekwaarde 31 december 2018	<u>99.510</u>	<u>243.376</u>	<u>593.309</u>	<u>630.594</u>	<u>270.196</u>	<u>1.836.985</u>

Afschrijvingspercentages

		t/m
Gebouwen en terreinen	2,50 %	2,50 %
Technische zaken	4,00 %	10,00 %
Meubilair	3,33 %	11,11 %
ICT	5,00 %	33,33 %
OLP en apparatuur	5,00 %	12,50 %

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
2 Financiële vaste activa		
Waarborgsommen	350	45.650
Bankgarantie	4.375	0
UWV transitievergoeding	43.819	0
	<u>48.544</u>	<u>45.650</u>

Boek- waarde 1-1-18	Invester- ingen en verstrekke leningen	Desinv- estering- en en afgeloste leningen	Boek- waarde 31-12-18
€	€	€	€
45.650	0	-45.300	350
0	4.375	0	4.375
0	43.819	0	43.819

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
3 Vorderingen		
Bekostiging OCW	388.524	392.676
Overige vorderingen	38.584	54.404
Overige overlopende activa	60.795	71.921
	<u>487.902</u>	<u>519.001</u>
Bekostiging OCW		
Bekostiging OCW	<u>388.524</u>	<u>392.676</u>
	<u>388.524</u>	<u>392.676</u>
Overige vorderingen		
Overige vorderingen	<u>38.584</u>	<u>54.404</u>
	<u>38.584</u>	<u>54.404</u>
Overige overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	0	73
Waarborgsom, kantoorruimte Hoofdstraat	0	6.326
Overige overlopende activa	<u>60.795</u>	<u>65.523</u>
	<u>60.795</u>	<u>71.921</u>

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
4 Liquide middelen		
Kasmiddelen	223	234
Banktegoeden	<u>1.773.709</u>	<u>1.684.413</u>
	<u>1.773.932</u>	<u>1.684.647</u>
Kasmiddelen		
Kassen	<u>223</u>	<u>234</u>
	<u>223</u>	<u>234</u>
Banktegoeden		
Betaalrekening bestuur	232.023	155.415
Betaalrekening school	40.807	28.998
Spaarrekening	<u>1.500.879</u>	<u>1.500.000</u>
	<u>1.773.709</u>	<u>1.684.413</u>

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

PASSIVA

5 Eigen vermogen

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Saldo 1-1-2018	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2018
Algemene reserve	1.441.516	51.562	0	1.493.078
Bestemmingreserves publiek (A)				
Bestemmingsreserve ERD	100.000	0	0	100.000
Reserve bovenschools	492.370	-39.849	0	452.521
Bestemmingsreserve fusietraject	20.000	0	0	20.000
	612.370	-39.849	0	572.521
Bestemmingsreserves privaat (B)				
Reserve schoolfonds	221.822	-26.242	0	195.581
Algemene private reserves	340.139	838	0	340.976
Bestemmingsreserve nieuwbouw	33.198	-17.356	0	15.842
	595.159	-42.760	0	552.399
Totaal bestemmingsreserves (A + B)	1.207.529	-82.609	0	1.124.920
Eigen vermogen	2.649.045	-31.047	0	2.617.998

	Saldo 1-1-2018	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Rente-mutatie	Saldo 31-12-2018
--	----------------	----------	---------------	---------	---------------	------------------

6 Voorzieningen

Personeel:

Duurzame inzetbaarheid	68.406	18.740	-16.429	0	0	70.717
Jubilea	68.821	29.783	-17.676	0	0	80.928
	137.227	48.523	-34.105	0	0	151.645

Overig:

Onderhoud	330.830	135.000	-5.684	0	0	460.146
	330.830	135.000	-5.684	0	0	460.146
Voorzieningen	468.057	183.523	-39.789	0	0	611.791

De voorzieningen hebben een overwegend langlopend karakter.

Langlopend deel > 1 jaar als volgt te verdelen:

	Kort	Middellang < 5 jaar	Lang > 5 jaar
Jubilea	3.872	28.340	48.716
Duurzame inzetbaarheid		70.717	
Onderhoud	46.500	413.646	

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
7 Langlopende schulden		
Overige langlopende schulden	51.318	60.662
	<u>51.318</u>	<u>60.662</u>
	Boek- Aflos- Boek- Looptijd Looptijd	
	waarde singen waarde > 1 jaar >5 jaar	
	01-01- 2018 31-12- > 1 jaar >5 jaar	
	18 18	
	€ € € € €	
investeringsubsidie gemeente	43.043 -3.701 39.342 14.804 24.538	
investeringsubsidie privaat	17.619 -5.643 11.976 10.209 1.767	
	<u>60.662</u> <u>-9.344</u> <u>51.318</u> <u>25.013</u> <u>26.306</u>	
	31-12-2018 31-12-2017	
	€ €	
8 Kortlopende schulden		
Crediteuren	46.650	92.641
Ministerie van OCW	0	5.458
Belastingen en premies sociale verzekeringen	302.225	239.619
Schulden terzake van pensioenen	78.017	70.253
Overige kortlopende schulden	153.898	29.700
Overlopende passiva	<u>285.467</u>	<u>267.726</u>
	<u>866.257</u>	<u>705.398</u>
Ministerie van OCW		
OCW geoormerkt	0	5.458
	<u>0</u>	<u>5.458</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	279.956	150.108
Premies sociale verzekeringen	0	75.262
Premie vervangingsfonds / participatiefonds	<u>22.269</u>	<u>14.249</u>
	<u>302.225</u>	<u>239.619</u>
Overige kortlopende schulden		
Overige kortlopende schulden	150.762	29.700
Af te dragen BTW	3.136	0
	<u>153.898</u>	<u>29.700</u>

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
Overlopende passiva		
OCW niet geormerkt: lerarenbeurs	0	5.631
Subsidie Fonds Cultuurparticipatie	6.328	10.879
Nog te betalen vakantiegeld	214.031	190.742
Vooruitontvangen investeringssubsidies publiek	3.701	3.701
Vooruitontvangen investeringssubsidies privaat	5.642	6.228
Vooruitontvangen bedragen	12.201	5.720
Levensloop uitkering	17.882	26.310
OCW niet geormerkt: Teambeurs	25.682	18.515
	<u>285.467</u>	<u>267.726</u>

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

Model G Specificatie posten OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	geheel uitgevoerd en afgerond (aankruisen wat van toepassing is)	nog niet geheel afgerond
Studieverlof	820475-2	sep-17	5.631	5.631	☒	☐
Teambeurs	TEAM17038	okt-17	43.002	43.002	☐	☒
totaal			<u>5.631</u>	<u>5.631</u>		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13 lid 2 sub b)

G2.A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale lasten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	EUR	EUR
totaal			<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Saldo 01-01-2018	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale lasten 31-12-2018	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR

B6 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Baten

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
(Rijks)bijdragen			
Vergoeding personeel	5.333.239	4.911.766	4.934.112
Vergoeding Materiële Instandhouding	1.155.659	1.155.622	1.115.552
Vergoeding PAB	929.330	854.883	847.431
Niet-geoordeelde subsidies	267.731	245.751	216.200
Overige subsidies Ministerie van OCW	14.334	0	2.986
Ontvangen doorbetaling rijksbijdrage SWV	379.345	345.172	347.467
Eerste opvang vreemdelingen	141.042	120.000	91.271
Middelen vermindering werkdruk	93.266	0	0
	<u>8.313.946</u>	<u>7.633.194</u>	<u>7.555.020</u>

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Gemeente: vergoeding declarabele kosten	0	0	3.457
Gemeente: subsidie schakelklas	4.777	0	8.063
Gemeente: overige vergoedingen	18.413	17.990	18.000
Gemeente: vrijval investeringssubsidies	3.701	3.700	3.701
Gemeente: schoolbegeleiding	50.720	43.952	50.720
	<u>77.611</u>	<u>65.642</u>	<u>83.940</u>

Overige baten

Verhuur onroerende zaken	41.527	29.107	28.813
Baten schoolfonds	77.944	60.300	82.787
Samenwerkingsverband	2.500	0	6.625
Vrijval investeringssubsidie privaat	6.228	7.393	6.635
Vrijval investeringssubsidie OCW	0	0	89
Ouderbijdragen	41.572	42.650	47.632
Overige baten personeel	73.633	8.500	74.596
Contributie leden	838	0	4.075
Overige baten	9.075	50.000	36.846
Baten levensloopregeling	0	0	2.425
kosten t.l.v. derden (vervangingspool)	107.732	0	78.555
UWV transitievergoeding	43.819	0	0
	<u>404.868</u>	<u>197.950</u>	<u>369.077</u>

Lasten

Personele lasten

Lonen en salarissen	5.056.862	5.825.080	4.363.592
Sociale lasten	919.955	0	782.347
Pensioenlasten	662.952	0	590.130
Overige personele lasten	359.560	181.167	333.054
Uitkeringen (-/-)	-113.163	0	-27.547
	<u>6.886.165</u>	<u>6.006.247</u>	<u>6.041.576</u>

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Lonen en salarissen			
Salariskosten directie	659.600	632.725	571.110
Salariskosten OP	4.478.456	4.109.511	4.091.547
Salariskosten OOP	337.614	282.175	267.426
Salariskosten t.l.v. vervangingsfonds	5.366	0	36.545
Salariskosten vervanging eigen rekening	68.135	11.800	99.172
Vervanging ERD	206.331	174.772	24.450
Salariskosten personele frictie	105.216	30.000	27.691
Salariskosten rugzak-leerling	73.343	91.750	97.721
Salariskosten studieverlof (lerarenbeurs)	11.445	0	3.951
Onkostenvergoeding via salaris	2.884	0	389
Salariskosten ouderschapsverlof	20.402	40.000	37.157
Salariskosten gemeente	8.462	0	8.061
Correctie sociale lasten	-919.955	0	-782.347
Correctie pensioenen	-662.952	0	-590.130
BAPO kosten	121.495	111.827	108.271
Salariskosten t.l.v. projecten	146.711	111.042	89.943
Opleiden in de school	763	0	0
Salariskosten bovenschools	192.932	188.664	197.679
Werkkosten via PSA	25.068	0	22.964
Salariskosten levensloop opname	0	0	2.425
Salariskosten zw gerelateerde vervanging	42.861	0	18.759
Salariskosten Passend Onderwijs	43.873	40.814	26.958
Salariskosten onbetaald verlof	1.650	0	2.933
Salariskosten bindingscongracten	0	0	915
Salariskosten werkdruk vermindering OOP	80.827	0	0
Salariskosten detachering	6.334	0	0
	<u>5.056.862</u>	<u>5.825.080</u>	<u>4.363.592</u>
Sociale lasten			
Sociale lasten	919.955	0	782.347
	<u>919.955</u>	<u>0</u>	<u>782.347</u>
Pensioenlasten			
Pensioenlasten	662.952	0	590.130
	<u>662.952</u>	<u>0</u>	<u>590.130</u>
Overige personele lasten			
Nascholing	62.733	61.375	76.918
Mutatie VU/EJU	0	0	-133
Kosten Arbo	10.692	8.000	3.958
Dotatie voorziening duurzame inzetbaarheid	18.740	5.000	68.406
Dotatie voorziening jubilea	29.783	7.000	5.550
Overige personeelskosten	99.202	45.292	65.259
Personele kosten contractbasis	34.688	13.000	11.593
Personele frictie	10.074	0	69
Werkkosten via FA	22.556	16.500	20.114
Externe advisering	19.305	25.000	12.841
Deelname collectieve regeling besturen	22.414	0	0
Onttrekking voorziening duurzame inzetbaarheid	-16.429	0	0

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Vervangingspool	45.800	0	68.480
	<u>359.560</u>	<u>181.167</u>	<u>333.054</u>
Uitkeringen (-/-)			
Uitkeringen (-/-)	-113.163	0	-27.547
	<u>-113.163</u>	<u>0</u>	<u>-27.547</u>

WNT-verantwoording 2018

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden.
De WNT is van toepassing op Stichting v. PCPO Krimpenerwaard
Het voor de vereniging/stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 122.000.

Gemiddelde baten 4 complexiteitspunten.
Gemiddeld aantal leerlingen 1 complexiteitspunt.
Het aantal gewogen onderwijssoorten is 1 complexiteitspunt.
Dit totaal van 6 complexiteitspunten correspondeert met WNT klasse B.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bezoldiging topfunctionarissen

Bedragen x € 1	G.T. Tissink
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01 / 31-12-2018
Omvang dienstverband (in fte)	0,7
Gewezen topfunctionaris	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 62.937
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.219
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 73.157</i>
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 85.400
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0
Totaal bezoldiging	€ 73.157
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.

Gegevens 2017

Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01 / 31-12-2017
Omvang dienstverband 2017 (fte)	0,7
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 59.494
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 8.912
Totaal bezoldiging 2017	€ 68.406

Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam Topfunctionaris	Functie
L.H. Vermeulen	Voorzitter
H.P. Bezemer	Vice-voorzitter
Th. Simons	Penningmeester
M. Blijleven-Kloppenburger	Secretaris
W.M. Cammeraat	Lid
J.F. de Vries	Lid
A.J. Boer	Lid

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Personeelsbezetting

	2018	2017
	Aantal FTE's	Aantal FTE's
DIR	8,93	8,62
OP	77,92	72,83
OOP	13,44	10,82
	<u>100,29</u>	<u>92,27</u>

Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
€	€	€

Afschrijvingen

Gebouwen en terreinen	4.007	4.007	5.816
Technische zaken	20.458	21.038	21.240
Meubilair	51.246	50.681	66.247
ICT	156.144	192.835	163.791
OLP en apparatuur	65.018	70.360	69.778
	<u>296.873</u>	<u>338.921</u>	<u>326.873</u>

Huisvestingslasten

Huur huisvesting/terrein	25.603	26.050	25.550
Bijdrage ondehroudskosten MFA	83.524	0	59.177
Dotatie onderhoudsvoorziening	135.000	194.172	169.709
Onderhoud gebouw/installaties	48.549	45.250	67.885
Energie en water	105.377	111.971	97.466
Schoonmaakkosten	189.826	196.106	191.494
Heffingen	23.174	22.783	20.712
Tuinonderhoud	506	2.000	1.566
Bewaking en beveiliging	4.583	5.978	4.675
Onderhoudsbeheer	6.123	6.350	5.165
Overige huisvestingslasten	709	0	1.438
Budget onderhoud scholen	938	0	0
	<u>623.912</u>	<u>610.660</u>	<u>644.837</u>

Overige instellingslasten

Administratie- en beheerslasten

Administratie en beheer	98.333	91.816	88.917
Reis- en verblijfkosten	27	650	137
Accountantskosten	11.902	11.500	11.913
Telefoonkosten	12.471	13.200	11.627
Overige administratie- en beheer	0	5.600	6.385
	<u>122.732</u>	<u>122.766</u>	<u>118.978</u>

Inventaris en apparatuur

Onderhoud vervanging meubilair	4.339	3.500	4.640
	<u>4.339</u>	<u>3.500</u>	<u>4.640</u>

Stichting voor PCPO in de Krimpenerwaard, Bergambacht

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
<i>Overige</i>			
Representatiekosten	8.167	6.400	10.449
Contributies	25.318	16.615	15.434
Excursies / werkweek / sport	7.162	5.500	5.922
Medezeggenschap	670	4.000	2.185
Verzekeringen	3.400	4.325	3.334
Advertentiekosten	4.485	1.100	3.024
Portikosten / drukwerk	6.403	5.900	5.909
PR	2.167	0	4.778
Kantinekosten	12.777	14.000	12.436
Culturele vorming	73	7.470	8.685
Schooltest / onderzoek / begeleiding	40.467	48.857	25.008
Projecten	4.551	0	2.942
Lasten OCW subsidies	506	2.500	164
Lasten schoolfonds	145.941	102.450	132.468
Lief en leed	1.073	0	1.374
Overige uitgaven	214.307	263.900	186.550
Kosten (invoering) passend onderwijs	1.613	27.562	4.916
Voorbereiding buitenschoolse opvang	8.500	0	2.200
Kosten overblijf	5.811	0	0
	493.392	510.579	427.777
<i>Leermiddelen (PO)</i>			
Onderwijsleerpakket	166.306	166.600	162.061
Informatietechnologie	162.689	144.250	161.658
Kopieerkosten	69.374	56.500	57.329
	398.368	367.350	381.047
Totaal Overige instellingslasten	1.018.830	1.004.195	932.442
Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	167	500	879
	167	500	879
Financiële lasten			
Overige financiële lasten	1.858	1.375	1.583
	1.858	1.375	1.583
Totaal financiële baten en lasten	-1.691	-875	-704
	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	11.902	11.500	11.913
Andere controleopdrachten	0	0	0
Fiscale adviezen	0	0	0
Andere niet-controle-diensten	0	0	0
Totaal accountantslasten	11.902	11.500	11.913

B7 Overzicht verbonden partijen

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische Vorm 2018	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2018 EUR	Resultaat jaar 2017 EUR	Art.2:403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie Ja/Nee
SamenwerkingsVerband Primair Onderwijs Midden Holland		Gouda	4	NVT *	NVT *	Nee	0	Nee

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

* Deze gegevens zijn niet van toepassing omdat geen beslissende zeggenschap kan worden uitgeoefend.

B10 Niet uit de balans blijkende activa en verplichtingen

Huurovereenkomst:

Voor het pand aan de Hoofdstraat 69a te Bergambacht is een huurovereenkomst afgesloten met J.C. W. van Zwienen. De ingangsdatum van de overeenkomst is 15-8-2005 gedurende een periode van 36 maanden. Na deze periode wordt deze overeenkomst voortgezet met aansluitende perioden van telkens 5 jaar. De facturering geschiedt per kwartaal. De aanvangshuurprijs bedraagt € 4015,76 euro per kwartaal. Jaarlijks zal de huurprijs worden geïndexeerd (wijziging maandprijsindexcijfer volgens consumentenprijsindex reeks alle huishoudens, gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek). In 2009 is een allonge opgesteld waarin het huurbedrag op € 5.888,79 euro per kwartaal is vastgesteld. In 2018 is dit bedrag geïndexeerd tot € 6.420,43.

Kopieercontract

De vereniging heeft een huurovereenkomst afgesloten met Basico Office m.b.t. kopieerapparatuur. De ingangsdatum van de overeenkomst is 1-5-2014 gedurende een periode van 60 maanden. Per kwartaal zal een huurprijs van € 7.569,- euro bij vooruitbetaling in rekening worden gebracht. Eventuele meertikken zullen achteraf per 12 maanden worden verrekend.

Schoonmaakcontract

M.i.v. 1 januari 2018 is er met MKB Schoon! een mantelcontract afgesloten voor de Ark, Eben-Haezer, Kon. Wilhelminaschool, Kon. Julianaschool, De Rank en het staffbureau. Het schoonmaak van de Wegwijzer, de Bron en de Ichthusschool lopen via een beheerscommissie. De jaarlijkse reguliere schoonmaakkosten bedragen € 121.362,- (incl. BTW). Maandelijks zal 1/12-deel van het totale jaarbedrag in rekening worden gebracht. Het contract wordt aangegaan voor een periode van 1 jaar, dus vast tot 1 januari 2019. Opzegtermijn bedraagt minimaal 3 maanden.

B11 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Na afloop van het boekjaar hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan, die belangrijk zijn voor de interpretatie van de cijfers.

B12 STATUTAIRE REGELING OMTRENT BESTEMMING RESULTAAT

Het bestuur verdeelt het resultaat over 2018 ad € -31.047 vooruitlopend op de vaststelling door de Algemene Ledenvergadering als volgt over de reserves.

			2018
			€
Resultaat algemene reserve			51.562
Resultaat reserve bovenschools	-39.849		
Resultaat bestemmingsreserve publiek (A)		-39.849	
Resultaat reserve schoolfonds	-26.242		
Resultaat algemene private reserves	838		
Resultaat bestemmingsreserve nieuwbouw	-17.356		
Resultaat bestemmingsreserve privaat (B)		-42.760	
Resultaat bestemmingsreserve (A+B)			-82.609
Resultaat Eigen vermogen			-31.047

C1 CONTROLEVERKLARING

Controleverklaring invoegen blad 1

Controleverklaring invoegen blad 2